ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 22ας Μαρτίου 2011 *

Στην υπόθεση Τ-419/03,

Altstoff Recycling Austria AG, πρώην Altstoff Recycling Austria AG και ARGEV Verpackungsverwertungs-Gesellschaft mbH, με έδρα τη Βιέννη (Αυστρία), εκπροσωπούμενη από τον H. Wollmann, δικηγόρο,

προσφεύγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης αρχικώς από τον W. Mölls, στη συνέχεια, από τον W. Mölls και την H. Gading και τέλος από τους W. Mölls και R. Sauer,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

υποστηριζόμενης από

την **EVA Erfassen und Verwerten von Altstoffen GmbH,** με έδρα τη Βιέννη, εκπροσωπούμενη από τους A. Reidlinger και I. Hartung, δικηγόρους,

και

το **Bundeskammer für Arbeiter und Angestellte,** με έδρα τη Βιέννη, εκπροσωπούμενο από τον K. Wessely, δικηγόρο,

παρεμβαίνουσες,

με αντικείμενο προσφυγή περί ακυρώσεως των άρθρων 2 και 3 της αποφάσεως 2004/208/ΕΚ της Επιτροπής, της 16ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με διαδικασία του άρθρου 81 της Συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (Υποθέσεις COMP D3/35470 – ARA, COMP D3/35473 – ARGEV, ARO) (ΕΕ 2004, L 75, σ. 59),

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους I. Pelikánová, πρόεδρο, K. Jürimäe και S. Soldevila Fragoso (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: K. Andová

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 15ης Ιουνίου 2010,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Η Altstoff Recycling Austria AG (στο εξής: ARA) είναι ανώνυμη εταιρία διοικούμενη με βάση ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια η οποία ιδρύθηκε το 1993 και της οποίας ιδιοκτήτης και μοναδικός μέτοχος είναι η Altstoff Recycling Austria Verein (στο εξής: ένωση ARA). Η ένωση ARA περιλαμβάνει επιχειρήσεις του τομέα της βιομηχανίας παραγωγής συσκευασιών, της συσκευασίας και της εμφιαλώσεως, καθώς και του εμπορίου.

2 Η ARA διαχειρίζεται στην Αυστρία σύστημα συλλογής και ανακυκλώσεως συσκευασιών, το οποίο καλύπτει ολόκληρη την επικράτεια της χώρας. Κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, στο πλαίσιο του εν λόγω συστήματος, η ARA συνήπτε συμβάσεις διαχειρίσεως απορριμμάτων με οικονομικώς ανεξάρτητες επιχειρήσεις τομεακής ανακυκλώσεως (στο εξής: ΕΤΑ) στις οποίες μεταβίβαζε κατ' αυτόν τον τρόπο την οργάνωση της συλλογής, της διαλογής, της μεταφοράς και της ανακυκλώσεως των συσκευασιών. Κάθε ΕΤΑ ήταν αρμόδια για συγκεκριμένες ομάδες υλικών συσκευασίας. Οι ΕΤΑ συνήπταν με τη σειρά τους συμβάσεις παροχής υπηρεσιών με περιφερειακούς εταίρους, ήτοι με επιχειρήσεις ή φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οποίοι διενεργούσαν την πραγματική συλλογή, διαλογή, μεταφορά και ανακύκλωση των συσκευασιών (στο εξής: συμφωνίες εταιρικής σχέσεως). Η ARA και οι ΕΤΑ αποτελούν από κοινού το «σύστημα ARA».

3 Το σύστημα ARA περιλάμβανε, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, οκτώ ΕΤΑ, ήτοι την ARGEV Verpackungsverwertungs-Gesellschaft mbH (στο εξής: ARGEV), η οποία ήταν υπεύθυνη για τη συλλογή, τη διαλογή και την ανακύκλωση μεταλλικών (σίδηρο, αλουμίνιο) και ελαφρών συσκευασιών (ξύλο, κεραμικά, πλαστικά, σύνθετα υλικά, υφαντικές ίνες)· την Österreichischer Kunststoff Kreislauf AG (στο εξής: ÖKK), η οποία ήταν υπεύθυνη για την ανακύκλωση των συσκευασιών από πλαστικό και υφαντικές ίνες· την Aluminium-Recycling GmbH (στο εξής: Alurec), η οποία ήταν υπεύθυνη για την ανακύκλωση των συσκευασιών από αλουμίνιο που συλλέγει η ARGEV· την Arbeitsgemeinschaft Verbundmaterialien GmbH, η οποία ήταν υπεύθυνη για την ανακύκλωση συσκευασιών από σύνθετα υλικά, με εξαίρεση τις σύνθετες συσκευασίες ποτών από χαρτόνι· τη Verein für Holzpackmittel (στο εξής: VHP), η οποία ήταν υπεύθυνη για την ανακύκλωση και, εν μέρει για τη συλλογή, συσκευασιών από ξύλο· τη Ferropack Recycling GmbH (στο εξής: Ferropack), η οποία ήταν υπεύθυνη για την ανακύκλωση των συσκευασιών από σίδηρο που συλλέγει η ARGEV· την Altpapier-Recycling-Organisationsgesellschaft mbH (στο εξής: ARO), η οποία ήταν υπεύθυνη για τη συλλογή και την ανακύκλωση συσκευασιών από χαρτί, χαρτόνι και κυματοειδές χαρτόνι, και, τέλος, την Austria Glas Recycling GmbH (στο εξής: AGR), η οποία ήταν υπεύθυνη για τη συλλογή και την ανακύκλωση συσκευασιών από γυαλί. Στις 14 Σεπτεμβρίου 2009, η ARA απορρόφησε την ARGEV καθώς και τις λοιπές ΕΤΑ του συστήματος ARA, πλην της AGR.

4 Η ARGEV διαχειριζόταν, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, τρία συστήματα συλλογής, ήτοι ένα σύστημα για τις ελαφρές συσκευασίες των νοικοκυριών, ένα σύστημα για τις μεταλλικές συσκευασίες των νοικοκυριών και ένα σύστημα για τις ελαφρές και μεταλλικές συσκευασίες του εμπορίου. Μέτοχοι της ARGEV ήταν, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, η ARA, με ποσοστό συμμετοχής 11 %, και η ένωση ARGEV η οποία αριθμεί εκατό περίπου μέλη μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται παραγωγοί και εισαγωγείς, εταιρίες του τομέα του εμπορίου, εταιρίες της βιομηχανίας συσκευασιών και επιχειρήσεις αποκομιδής και ανακυκλώσεως απορριμμάτων.

5 Η ARA προτείνει τις υπηρεσίες της σε όλες τις αυστριακές και αλλοδαπές επιχειρήσεις οι οποίες υπάγονται άμεσα στη Verordnung über die Vermeidung und Verwertung von Verpackungsabfällen und bestimmten Warenresten und die Einrichtung von Sammel- und Verwertungssystemen (κανονιστική απόφαση του αυστριακού υπουργού Περιβάλλοντος, Νεότητας και Οικογενείας σχετικά με την αποφυγή και την ανακύκλωση των απορριμμάτων συσκευασιών και των υπολοίπων ορισμένων προϊόντων, καθώς και τη συγκρότηση συστημάτων συλλογής και ανακυκλώσεως)

(*BGBl.*, 648/1996), η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Δεκεμβρίου 1996 (στο εξής: κανονιστική απόφαση). Η κανονιστική απόφαση στηρίζεται στον Abfallwirtschaftsgesetz (αυστριακός νόμος περί διαχειρίσεως των απορριμμάτων) (*BGBl.*, 434/1996), όπως αυτός τροποποιήθηκε (*BGBl.*, 102/2002) (στο εξής: νόμος), και αποτελεί μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο της οδηγίας 94/62/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1994, για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας (ΕΕ L 365, σ. 10). Η ARA προασπίζεται, επίσης, ως πράκτορας της συμβεβλημένης εταιρίας τα δικαιώματα αυτής έναντι των ΕΤΑ.

6 Στις 24 Μαρτίου 1994, το Bundeskammer für Arbeiter und Angestellte (Ομοσπονδιακό επιμελητήριο εργατών και υπαλλήλων, στο εξής: ΒΑΑ) υπέβαλε καταγγελία κατά του συστήματος ARA στην Εποπτεύουσα Αρχή της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών (στο εξής: Αρχή της ΕΖΕΣ). Η εν λόγω καταγγελία παραπέμφθηκε εν συνεχεία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

7 Στις 30 Ιουνίου 1994, η ARA και η ARGEV κοινοποίησαν ορισμένες συμφωνίες στην Αρχή της ΕΖΕΣ και ζήτησαν τη χορήγηση αρνητικής πιστοποιήσεως ή, επικουρικώς, την έκδοση αποφάσεως περί απαλλαγής από την απαγόρευση των συμπράξεων. Με έγγραφο της 21ης Μαρτίου 1995, η εξέταση των κοινοποιηθεισών συμφωνιών παραπέμφθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

8 Στις 8 Μαΐου 1996, η FRS Folien-Rücknahme-Service GmbH & Co. KG και η Raiffeisen Umweltgesellschaft mbH υπέβαλαν στην Επιτροπή καταγγελία όσον αφορά τη σχεδιαζόμενη ίδρυση κοινής επιχειρήσεως για τη συγκρότηση συστήματος συλλογής και ανακυκλώσεως συσκευασιών. Εντούτοις, οι προσφεύγουσες δεν ενέμειναν στην εν λόγω καταγγελία.

9 Με έγγραφο της 28ης Αυγούστου 2001, η ARA κοινοποίησε στην Επιτροπή και άλλες συμφωνίες και επιπλέον ζήτησε, από κοινού, με την ARGEV την ενοποίηση των δύο διαδικασιών κοινοποιήσεώς τους σε μία ενιαία διαδικασία με σκοπό να τους χορηγηθεί αρνητική πιστοποίηση ή, επικουρικώς, να εκδοθεί απόφαση περί απαλλαγής σύμφωνα με το άρθρο 81, παράγραφος 3, ΕΚ. Ταυτόχρονα, η ARO ζήτησε να μετάσχει στη διαδικασία κοινοποιήσεως ως πρόσωπο νομιμοποιούμενο να προβεί σε κοινοποίηση συμφωνιών. Αντικείμενο της διαδικασίας αυτής αποτελούσαν όλες οι συμφωνίες στις οποίες στηρίζεται το σύστημα ARA, ήτοι:

— οι συμφωνίες απαλλαγής και παραχωρήσεως αδείας μεταξύ της ARA και των υπόχρεων βάσει της κανονιστικής αποφάσεως επιχειρήσεων (χωρίς τιμολόγιο),

— η σύμβαση διαχειρίσεως απορριμμάτων μεταξύ της ARA και της ARGEV, ως τυπική των συμβάσεων διαχειρίσεως που έχουν συναφθεί μεταξύ της ARA και των λοιπών ETA (Arbeitsgemeinschaft Verbundmaterialien GmbH, ARO, AGR, Alurec, VHP, Ferropack et ÖKK),

— η σύμβαση διαχειρίσεως απορριμμάτων και συνεργασίας μεταξύ της ARGEV και της ÖKK, καθώς και μεταξύ της ARGEV και της Alurec, ως τυπικές των συμβάσεων που έχουν συναφθεί μεταξύ της ARGEV και των εταιρειών ÖKK, Alurec, Ferropack και VHP, και

— οι συμβάσεις της ARGEV και της ARO με τους εκάστοτε περιφερειακούς εταίρους διαχειρίσεως απορριμμάτων.

10 Με έγγραφα της 19ης Φεβρουαρίου 1996 και της 22ας Μαρτίου 2002, το BAA υπέβαλε στην Επιτροπή παρατηρήσεις σχετικά με το σύστημα ARA, παραπέμποντας στην καταγγελία που είχε υποβάλει συναφώς στις 24 Μαρτίου 1994 ενώπιον της Αρχής της ΕΖΕΣ. Εξάλλου, με έγγραφο της 27ης Απριλίου 2000, η EVA Erfassen und Verwerten von Altstoffen GmbH (στο εξής: EVA) υπέβαλε καταγγελία κατά των

εταιριών του συστήματος ARA, η οποία επαναλάμβανε και συμπλήρωνε την αρχική καταγγελία που είχαν υποβάλει στις 8 Μαΐου 1996 η FRS Folien-Rücknahme-Service και η Raiffeisen Umweltgesellschaft.

11 Στις 24 Ιουλίου 2002, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει διαδικασία με αντικείμενο την παρούσα υπόθεση.

12 Η Επιτροπή, με ανακοίνωση της 19ης Οκτωβρίου 2002 (ΕΕ C 252, σ. 2), κάλεσε τους τρίτους ενδιαφερόμενους να γνωστοποιήσουν την άποψή τους, σύμφωνα με το άρθρο 19, παράγραφος 3, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτος κανονισμός εφαρμογής των άρθρων [81 ΕΚ] και [82 ΕΚ] (ΕΕ 1962, 13, σ. 204), όπως τροποποιήθηκε.

13 Κατόπιν των παρατηρήσεων που η Επιτροπή διατύπωσε με την εν λόγω ανακοίνωση, η ARA και η ARGEV γνωστοποίησαν τέσσερις δεσμεύσεις, μεταξύ των οποίων επισημαίνονται οι ακόλουθες:

— δέσμευση 1: Οι ARGEV και ARO παραιτούνται, από τις 29 Νοεμβρίου 2000, από την εφαρμογή των ρητρών ευνοϊκότερης μεταχείρισης που συμφωνήθηκαν με τις επιχειρήσεις διαχειρίσεως απορριμμάτων·

— δέσμευση 3: Η ARGEV δεν εμποδίζει τις επιχειρήσεις διαχειρίσεως απορριμμάτων να παρέχουν υπηρεσίες και σε ανταγωνιστές του συστήματος ARA ούτε να συνάπτουν με αυτούς συμβάσεις για τη συγχρησιμοποίηση των κάδων ή άλλων εγκαταστάσεων για τη συλλογή ή/και τη διαλογή χρησιμοποιημένων συσκευασιών που προέρχονται από τα νοικοκυριά· πάντως, η δέσμευση αυτή δεν περιορίζει το δικαίωμα της ARGEV να επιβάλει τις δυνατότητες που της παρέχει

η σύμβαση στη διαμόρφωση του συγχρησιμοποιούμενου συστήματος συλλογής και ανακυκλώσεως και να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να τηρεί τις υποχρεώσεις που υπέχει από τον νόμο και την άδειά της·

— δέσμευση 4: Η ARGEV και η ARO καταγγέλλουν τις συμβάσεις με τους περιφερειακούς εταίρους κατά τη λήξη της τριετούς διάρκειας της συμβάσεως, εφόσον τα συμβαλλόμενα μέρη δεν συμφωνήσουν την παράταση της ισχύος της συμβάσεως το πολύ επί δύο έτη. Μετά την παρέλευση το πολύ πέντε ετών από την έναρξη ισχύος της συμβάσεως, η ARGEV και ARO συνάπτουν νέες συμβάσεις παροχής υπηρεσιών ύστερα από ανταγωνιστική, διαφανή και αντικειμενική διαδικασία (διαγωνισμοί, προσκλήσεις υποβολής προφορών κ.λπ.).

14 Στις 16 Οκτωβρίου 2003, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση 2004/208/ΕΚ, σχετικά με διαδικασία του άρθρου 81 της Συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (Υποθέσεις COMP D3/35470 – ARA, COMP D3/35473 – ARGEV, ARO) (ΕΕ 2004, L 75, σ 59, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

15 Στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, με την προσβαλλόμενη απόφαση προσδιορίστηκαν οι διάφορες σχετικές αγορές. Καταρχάς, η αγορά στην οποία δραστηριοποιούνται συλλογικά συστήματα και ατομικά συστήματα απαλλαγής και ανακυκλώσεως προσδιορίζεται με τον όρο «αγορά συστημάτων». Τα συλλογικά συστήματα απευθύνονται σε επιχειρήσεις οι οποίες υπέχουν τις υποχρεώσεις που επιβάλλει η κανονιστική απόφαση και σκοπούν να τις απαλλάξουν από τις εν λόγω υποχρεώσεις διά της παροχής σε αυτές κοινών υπηρεσιών παραλαβής και ανακυκλώσεως. Τα ατομικά συστήματα οργανώνουν συγκεκριμένες υπηρεσίες παραλαβής και ανακυκλώσεως για καθεμία από τις επιχειρήσεις που δεν επιθυμούν να προσχωρήσουν στα υφιστάμενα συλλογικά συστήματα. Λαμβανομένων υπόψη των υποχρεώσεων που επιβάλλει η κανονιστική απόφαση, η σχετική αγορά περιορίζεται στα απορρίμματα συσκευασιών.

16 Στην προσβαλλόμενη απόφαση διευκρινίζεται ότι, οσάκις οι υπηρεσίες δεν είναι εναλλάξιμες από λειτουργικής απόψεως, πρέπει να γίνεται διάκριση, στο πλαίσιο της αγοράς συστημάτων, μεταξύ της αγοράς συστημάτων διαθέσεως οικιακών συσκευασιών και της αγοράς συστημάτων διαθέσεως συσκευασιών στον τομέα του εμπορίου και της βιομηχανίας.

17 Εν συνεχεία, στο μέτρο που οι ΕΤΑ δεν αναλαμβάνουν οι ίδιες τη διάθεση των χρησιμοποιημένων συσκευασιών, η προσβαλλόμενη απόφαση αναφέρεται στην ύπαρξη ενός δεύτερου επιπέδου αγορών, των αγορών συλλογής και διαλογής χρησιμοποιημένων συσκευασιών, στις οποίες οι ΕΤΑ ενεργούν ως αποδέκτες υπηρεσιών συλλογής και διαλογής και οι επιχειρήσεις καθώς και οι φορείς τοπικής αυτοδιοικήσεως ως πάροχοι των εν λόγω υπηρεσιών. Σε περίπτωση που οι επίμαχες υπηρεσίες δεν είναι εναλλάξιμες από λειτουργικής απόψεως, γίνεται διάκριση, αναλόγως του σημείου απόρριψης των συσκευασιών, μεταξύ αφενός της αγοράς συλλογής και διαλογής χρησιμοποιημένων οικιακών συσκευασιών και αφετέρου της αγοράς χρησιμοποιημένων βιομηχανικών συσκευασιών. Ομοίως, στον τομέα των οικιακών συσκευασιών, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες ορισμένων υλικών, είναι δυνατό να διακριθούν τρεις αγορές, ήτοι η αγορά συλλογής παλιού χαρτιού, η αγορά συλλογής χρησιμοποιημένου γυαλιού και η αγορά συλλογής και διαλογής ελαφρών συσκευασιών.

18 Τέλος, στην προσβαλλόμενη απόφαση γίνεται διάκριση μεταξύ των αγορών συλλογής και διαλογής και των αγορών παροχής υπηρεσιών ανακυκλώσεως των συλλεγόμενων υλικών και των δευτερογενών πρώτων υλών, οσάκις η οργάνωση της ανακυκλώσεως των συλλεγομένων υλικών και η παροχή δευτερογενών πρώτων υλών αποτελούν διαφορετικά επίπεδα της ίδιας αγοράς προϊόντων. Στην προσβαλλόμενη απόφαση αναφέρεται, επίσης, ότι υφίστανται τόσες αγορές υπηρεσιών ανακυκλώσεως και δευτερογενών πρώτων υλών όσες και κατηγορίες υλικών. Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι για την ίδια κατηγορία υλικών δεν μπορεί να γίνει διάκριση μεταξύ των οικιακών συσκευασιών και των βιομηχανικών συσκευασιών.

19 Από γεωγραφικής απόψεως, η επικράτεια της Αυστρίας πρέπει, κατά την προσβαλλόμενη απόφαση, να θεωρηθεί ως σχετική γεωγραφική αγορά τόσο για τις αγορές συστημάτων όσο και για τις αγορές συλλογής και διαλογής. Αντιθέτως, όσον αφορά τις αγορές υπηρεσιών ανακυκλώσεως και δευτερογενών πρώτων υλών ως σχετική γεωγραφική αγορά πρέπει να θεωρηθεί το σύνολο της επικράτειας του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ).

20 Αφού προσδιόρισε τις σχετικές αγορές, η Επιτροπή εξέτασε τις συμφωνίες εταιρικής σχέσεως και έκρινε ότι αυτές συνεπάγονταν αισθητό περιορισμό του ανταγωνισμού υπό την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, αφενός, στις αγορές συλλογής και διαλογής οικιακών συσκευασιών, με εξαίρεση τη συμφωνία μεταξύ της ARO και των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης, και, αφετέρου, στις αγορές συλλογής και διαλογής βιομηχανικών συσκευασιών. Ο περιορισμός αυτός συνιστούσε απόρροια της υπάρξεως ρήτρας εδαφικής αποκλειστικότητας υπέρ εκάστου περιφερειακού εταίρου της ARGEV ή της ARO. Συγκεκριμένα, λαμβανομένης υπόψη της δεσπόζουσας θέσεως της ARGEV ή της ARO στην αγορά, από πλευράς ζήτησης υπηρεσιών, κατά το διάστημα ισχύος των συμβάσεων, οι λοιποί φορείς παροχής υπηρεσιών αποκομιδής και διαλογής οικιακών απορριμμάτων και βιομηχανικών συσκευασιών στερούνταν προσβάσεως σε σημαντικές αγορές ή αποκλείονταν από σημαντικές ευκαιρίες παροχής υπηρεσιών.

21 Όσον αφορά τις οικιακές συσκευασίες, ο διαπιστωθείς περιορισμός ήταν, κατά την προσβαλλόμενη απόφαση, αισθητός υπό την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ. Δεδομένου ότι, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, η ARGEV ήταν ο βασικός αποδέκτης υπηρεσιών συλλογής και διαλογής, το πλέγμα των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών που περιλάμβαναν ρήτρα αποκλειστικότητας είχε, για το σύνολο της οικείας γεωγραφικής αγοράς, ως σωρευτικό αντίκτυπο τη στεγανοποίηση της αγοράς έναντι των αποκλειόμενων επιχειρήσεων συλλογής και διαλογής. Από πλευράς προσφοράς, λόγοι χώρου και αναγκαίας για τη διαχείριση των απορριμμάτων υλικοτεχνικής υποδομής δεν επέτρεπαν τη δημιουργία άλλης υποδομής συλλογής. Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με την προσβαλλόμενη απόφαση, από ρεαλιστικής απόψεως πρέπει να γίνει δεκτό ότι ένα σύστημα διαθέσεως το οποίο επιθυμεί να ανταγωνισθεί το σύστημα ARA θα συνεργασθεί με τους περιφερειακούς εταίρους του συστήματος ARA, γεγονός που καθιστά απίθανο να εμφανισθούν νέες ευκαιρίες παροχής υπηρεσιών στη σχετική αγορά για τις αποκλειόμενες επιχειρήσεις συλλογής και διαλογής. Κατά συνέπεια, βασικές ευκαιρίες παροχής υπηρεσιών αποκλείονται για χρονικό διάστημα μέχρι πέντε ετών, που αντιστοιχεί στη μέγιστη διάρκεια των συμβάσεων.

22 Όσον αφορά τις βιομηχανικές συσκευασίες, με την προσβαλλόμενη απόφαση διαπιστώνεται ότι, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, η ARGEV και η ARO δεν αποτελούσαν τους κύριους αποδέκτες των υπηρεσιών συλλογής και διαλογής. Στον οικείο τομέα, υφίσταντο και άλλα συστήματα στην αγορά τα οποία αναζητούσαν υπηρεσίες διαχειρίσεως απορριμμάτων και οι επιχειρήσεις διαθέσεως των απορριμμάτων μπορούσαν, επίσης, να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στους μεγάλους παραγωγούς απορριμμάτων. Εντούτοις, κατά την προσβαλλόμενη απόφαση, τα ανταγωνιστικά συστήματα και οι μεγάλοι παραγωγοί απορριμμάτων δεν συγκρίνονταν με το σύστημα ARA από απόψεως οικονομικού μεγέθους και, επομένως, ο διαπιστωθείς περιορισμός στερούσε, κατά τη διάρκεια ισχύος των συμβάσεων, τις αποκλειόμενες επιχειρήσεις από σημαντικές ευκαιρίες παροχής υπηρεσιών και, ως εκ τούτου, είχε αισθητό αντίκτυπο επί του ανταγωνισμού.

23 Πάντως, κατά την προσβαλλόμενη απόφαση, η περιλαμβανόμενη στις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών ρήτρα αποκλειστικότητας ήταν αναγκαία για τη συγκρότηση και λειτουργία των υποδομών συλλογής και διαλογής που απαιτούσαν σημαντικές επενδύσεις εκ μέρους των περιφερειακών εταίρων και καθιστούσαν δυνατή την άμεση εφαρμογή των περιβαλλοντικών απαιτήσεων. Ομοίως, η σύναψη συμβάσεως με μια μόνον επιχείρηση διαχειρίσεως απορριμμάτων ανά περιφέρεια για μέγιστο διάστημα πέντε ετών επέτρεπε στα συμβαλλόμενα μέρη, αφενός, να προγραμματίζουν και να οργανώνουν σε μακροπρόθεσμη βάση τις υπηρεσίες που παρέχουν και, αφετέρου, να πραγματοποιούν σημαντικές οικονομίες κλίμακας και φάσματος, γεγονός που είχε ως συνέπεια αύξηση της αποτελεσματικότητας. Επομένως, η αποκλειστικότητα υπέρ των περιφερειακών εταίρων συνέβαλε στη βελτίωση της παραγωγής και στην προώθηση της τεχνικής και οικονομικής προόδου, καθώς επίσης απέβαινε εις όφελος των καταναλωτών οι οποίοι εξασφάλιζαν ένα δίκαιο τμήμα από τα προκύπτοντα οφέλη, υπό την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 3, ΕΚ. Ομοίως, ρήτρα περί αποκλειστικότητας επί τριετία τουλάχιστον ήταν απαραίτητη για οικονομικούς λόγους, προκειμένου να διασφαλιστεί η παροχή τακτικών και αξιόπιστων υπηρεσιών συλλογής και διαλογής καθώς και οι επενδύσεις εκ μέρους των περιφερειακών εταίρων που ήταν αναγκαίες προκειμένου να τεθούν σε εφαρμογή οι συμβάσεις συλλογής και διαλογής.

24 Κατά την προσβαλλόμενη απόφαση, ο διαπιστωθείς περιορισμός δεν ήταν ικανός να καταργήσει τον ανταγωνισμό στις σχετικές αγορές. Εντούτοις, όσον αφορά τις υπηρεσίες αποκομιδής και διαλογής των οικιακών απορριμμάτων, η Επιτροπή διευκρίνισε τα ακόλουθα.

25 Πρώτον, όσον αφορά την αποκομιδή των οικιακών απορριμμάτων, με την προσβαλλόμενη απόφαση αναγνωρίζεται ότι η ανάθεση μέσω διαγωνισμού, το αργότερο μετά την παρέλευση πέντε ετών, νέων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών θα διασφαλίσει ελεύθερο ανταγωνισμό για τις περιφέρειες διαχειρίσεως. Εντούτοις, διαπιστώνεται ότι, στην πράξη, θα ήταν αδύνατο να δημιουργηθεί παράλληλη υποδομή αποκομιδής των οικιακών απορριμμάτων για λόγους πρακτικούς και νομικούς, συνδεόμενους με την προστασία του περιβάλλοντος και του τοπίου, καθώς και λόγω των συνηθειών των καταναλωτών όσον αφορά την αποκομιδή των απορριμμάτων. Εξαιτίας της ιδιαιτερότητας της πλευράς της προσφοράς στη σχετική αγορά, η Επιτροπή έκρινε ότι οι κάδοι για χρησιμοποιημένες συσκευασίες που τοποθετούνται κοντά στα νοικοκυριά αποτελούν στοιχείο ως προς το οποίο δεν υφίσταται ανταγωνισμός.

26 Κατόπιν των προεκτεθέντων, η Επιτροπή έκρινε ότι η ελεύθερη και απρόσκοπτη πρόσβαση στην ήδη υφιστάμενη υποδομή αποτελεί, επομένως, αναγκαία προϋπόθεση για την αύξηση του ανταγωνισμού τόσο από πλευράς ζήτησης υπηρεσιών αποκομιδής οικιακών απορριμμάτων όσο και στην κάθετη προηγούμενη αγορά οργανώσεως της παραλαβής και ανακυκλώσεως χρησιμοποιημένων συσκευασιών που συσσωρεύονται από ιδιώτες τελικούς καταναλωτές. Επομένως, κατά την προσβαλλόμενη απόφαση, ανταγωνισμός από πλευράς ζήτησης υπηρεσιών αποκομιδής μπορεί να αναπτυχθεί μόνον εφόσον η ARGEV δεν απαγορεύει στους περιφερειακούς εταίρους να συνάπτουν συμβάσεις με ανταγωνιστές του συστήματος ARA για τη συγχρησιμοποίηση των κάδων.

27 Εντούτοις, στην προσβαλλόμενη απόφαση διαπιστώνεται ότι, με τη δέσμευση 3, η ARGEV επιθυμούσε να επιβάλει σημαντικούς περιορισμούς στην εν λόγω συγχρησιμοποίηση. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή έκρινε αναγκαίο να επιβάλει ορισμένες υποχρεώσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι προϋποθέσεις χορηγήσεως απαλλαγής κατά το άρθρο 81, παράγραφος 3, ΕΚ πληρούνται. Πρώτον, η ARGEV δεν μπορούσε να εμποδίσει τις επιχειρήσεις διαχειρίσεως απορριμμάτων να συνάπτουν και να εκπληρώνουν συμβάσεις με ανταγωνιστές της ARA και της ARGEV όσον αφορά τη συγχρησιμοποίηση των κάδων ή άλλων μέσων αποκομιδής και διαλογής χρησιμοποιημένων συσκευασιών πώλησης. Δεύτερον, προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο η ARGEV να δεσμεύσει ολόκληρη την ποσότητα των συλλεγόμενων συσκευασιών για τον εαυτό της καθιστώντας με τον τρόπο αυτό αδύνατο για τους ανταγωνιστές να καλύψουν τις ποσοστώσεις τους, η μόνη απαίτηση που αυτή μπορούσε να προβάλει έναντι των περιφερειακών εταίρων ήταν να παρέχουν

αποδεικτικά στοιχεία για τις ποσότητες συσκευασιών που αντιστοιχούν στο μερίδιο του συστήματος ARA επί των συνολικών ποσοτήτων συσκευασιών που συλλέγουν κατόπιν σχετικής αδείας τα διάφορα συστήματα διαχειρίσεως. Η δεύτερη αυτή υποχρέωση αφορούσε το σύνολο των επιχειρήσεων που είχαν συνάψει συμφωνία εταιρικής σχέσεως με την ARGEV για τη διαχείριση των απορριμμάτων και εφαρμοζόταν στο μέτρο που ένα ανταγωνιστικό σύστημα επεδίωκε να προβεί, εντός της οικείας περιοχής αποκομιδής, σε συγχρησιμοποίηση της υποδομής και μάλιστα από της ημερομηνίας χορηγήσεως της σχετικής άδειας στο επίμαχο σύστημα.

28 Δεύτερον, όσον αφορά τις υπηρεσίες διαλογής οικιακών απορριμμάτων, με την προσβαλλόμενη απόφαση διαπιστώνεται ότι ο διαχωρισμός των συσκευασιών ανά υλικό δυνάμενο να ξαναχρησιμοποιηθεί απαιτούσε περίπλοκες από τεχνικής απόψεως διαδικασίες, καθώς και επενδύσεις για την κατασκευή και επέκταση εγκαταστάσεων οι οποίες, ωστόσο, μόνο σε περιορισμένο βαθμό μπορούσαν να χρησιμεύσουν για άλλες διαδικασίες διαλογής. Οι σημαντικές επενδύσεις που απαιτούσε η κατασκευή νέων εγκαταστάσεων διαλογής συνιστούσαν για τους ανταγωνιστές του συστήματος ARA σημαντικό εμπόδιο για την είσοδό τους στην αγορά.

29 Μολονότι η ARGEV είχε δηλώσει ότι οι επιχειρήσεις διαχειρίσεως απορριμμάτων δεν θα εμποδίζονταν να διαθέτουν ελεύθερα τις εγκαταστάσεις διαλογής σε ανταγωνιστικά συστήματα, εντούτοις η Επιτροπή έκρινε ότι, στο πλαίσιο της δεσμεύσεως 3, η ARGEV προσπαθούσε να συνδέσει τη συγχρησιμοποίηση με σημαντικούς περιορισμούς. Λαμβανομένης υπόψη της σημασίας της ελεύθερης προσβάσεως στις εγκαταστάσεις διαλογής για την ύπαρξη ανταγωνισμού, η Επιτροπή θεώρησε σκόπιμο να εξαρτήσει την απαλλαγή δυνάμει του άρθρου 81, παράγραφος 3, ΕΚ από την επιβολή στην ARGEV της υποχρεώσεως να μην εμποδίζει τις επιχειρήσεις διαχειρίσεως απορριμμάτων να συνάπτουν και να εκπληρώνουν συμβάσεις με αντικείμενο τη συγχρησιμοποίηση εγκαταστάσεων διαλογής.

30 Η προσβαλλομένη απόφαση περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες διατάξεις:

«*Άρθρο 2*

Οι διατάξεις του άρθρου 81, παράγραφος 1, […] ΕΚ και του άρθρου 53 παράγραφος 1 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ κηρύσσονται δυνάμει του άρθρου 81, παράγραφος 3, […] ΕΚ και του άρθρου 53, παράγραφος 3, της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ μη εφαρμοστέες στις μεμονωμένες συμβάσεις αποκομιδής και διαλογής μεταξύ ARGEV και ARO και των αντίστοιχων περιφερειακών τους εταίρων για τη διαχείριση απορριμμάτων, οι οποίες προβλέπουν σχέση αποκλειστικότητας και λήγουν το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2006.

Η απαλλαγή ισχύει από τις 30 Ιουνίου 1994 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006.

Άρθρο 3

Η απαλλαγή του άρθρου 2 χορηγείται υπό την προϋπόθεση της τήρησης των κάτωθι υποχρεώσεων:

α) Η ARGEV δεν εμποδίζει τις επιχειρήσεις διαχείρισης να συνάπτουν και να εκπληρώνουν συμβάσεις με ανταγωνιστές του συστήματος ARA όσον αφορά τη συγχρησιμοποίηση κάδων ή άλλων εγκαταστάσεων αποκομιδής και διαλογής χρησιμοποιημένων συσκευασιών πώλησης που συσσωρεύονται σε νοικοκυριά·

β) Η ARGEV δύναται να ζητήσει από τις επιχειρήσεις διαχείρισης αποδεικτικά στοιχεία μόνον για τις ποσότητες συσκευασιών που ανταποκρίνονται στο μερίδιο του συστήματος ARA επί των συνολικών ποσοτήτων συσκευασιών που λαμβάνουν άδειες από συστήματα στον τομέα οικιακών συσκευασιών για συγκεκριμένες κατηγορίες υλικών. Στην περίπτωση αυτή η ARGEV δύναται να μειώσει την αποζημίωση σύμφωνα με το σημείο 3.1.1 της συμφωνίας αποκομιδής κατά την αναλογία που αναφέρεται στην πρώτη πρόταση της παρούσας παραγράφου. Η αποζημίωση που αναφέρεται στα σημεία 3.1.2 και 3.1.3 της συμφωνίας αποκομιδής καθορίζεται με βάση τις ποσότητες που αναφέρονται στην ARGEV. Η υποχρέωση αυτή αφορά όλες τις επιχειρήσεις διαχείρισης με τις οποίες η ARGEV έχει συνάψει συμφωνία αποκομιδής.»

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

31 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου] στις 22 Δεκεμβρίου 2003, η ARA και η ARGEV άσκησαν την υπό κρίση προσφυγή.

32 Με χωριστό δικόγραφο που πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου την ίδια ημέρα, η ARA και η ARGEV υπέβαλαν αίτηση αναστολής εκτελέσεως του άρθρου 3, στοιχείο β΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως (υπόθεση T-419/03 R). Με έγγραφο της 11ης Μαρτίου 2004 απέσυραν την ανωτέρω αίτηση. Με διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 26ης Μαρτίου 2004, η υπόθεση T-419/03 R διαγράφηκε από το πρωτόκολλο του Πρωτοδικείου και το Πρωτοδικείο επιφυλάχθηκε ως προς τα δικαστικά έξοδα.

33 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου, αντιστοίχως, στις 19 Φεβρουαρίου και στις 23 Απριλίου 2004, η EVA και το BAA ζήτησαν να παρέμβουν στην παρούσα διαδικασία υπέρ της Επιτροπής. Με διάταξη της 20ής Ιανουαρίου 2005, ο πρόεδρος του πρώτου τμήματος του Πρωτοδικείου επέτρεψε τις παρεμβάσεις της EVA και του BAA. Οι παρεμβαίνουσες κατέθεσαν τα υπομνήματά τους στις 17 Μαΐου 2005.

34 Στις 16 Σεπτεμβρίου 2007, η υπόθεση ανατέθηκε στο δεύτερο τμήμα του Πρωτοδικείου κατόπιν μερικής ανανεώσεως των μελών του και διορίστηκε νέος εισηγητής δικαστής.

35 Στις 12 Αυγούστου 2009, γνωστοποιήθηκε στους διαδίκους η έκθεση ακροατηρίου, ενώ ως ημερομηνία προφορικής συζητήσεως ορίστηκε η 29η Σεπτεμβρίου 2009.

36 Στις 14 Σεπτεμβρίου 2009, η ARA (στο εξής: προσφεύγουσα) πληροφόρησε το Πρωτοδικείο ότι είχε απορροφήσει την ARGEV καθώς και τις λοιπές ΕΤΑ του συστήματος ARA, με εξαίρεση την AGR.

37 Στις 21 Σεπτεμβρίου 2009, η προσφεύγουσα υπέβαλε στο Πρωτοδικείο αίτηση αναστολής της διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 77 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου]. Με διάταξη της 22ας Σεπτεμβρίου 2009, το Πρωτοδικείο αποφάσισε την αναστολή της διαδικασίας για διάστημα έξι μηνών.

38 Η διαδικασία επαναλήφθηκε στις 23 Μαρτίου 2010 και η προφορική συζήτηση διεξήχθη στις 15 Ιουνίου 2010.

39 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει τα άρθρα 2 και 3 της προσβαλλομένης αποφάσεως·

— επικουρικώς, να ακυρώσει το άρθρο 3 της προσβαλλομένης αποφάσεως·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

40 Η Επιτροπή, η EVA και το BAA ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

41 Κατά την προφορική συζήτηση, η Επιτροπή δήλωσε ότι παραιτείται της αιτιάσεως περί απαραδέκτου της προσφυγής καθό μέρος ασκήθηκε από την ARA, πράγμα το οποίο σημειώθηκε στα πρακτικά της επ' ακροατηρίου συζητήσεως.

42 Προς στήριξη τις προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει έξι λόγους ακυρώσεως. Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως αντλείται από παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 2 του κανονισμού 17. Με τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως προβάλλεται ότι οι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών πληρούν τις προϋποθέσεις του κανονισμού (ΕΚ) 2790/1999, της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 1999, για την εφαρμογή του άρθρου 81, παράγραφος 3, [ΕΚ] σε ορισμένες κατηγορίες κάθετων συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών (ΕΕ L 336, σ. 21). Με τον τρίτο λόγο ακυρώσεως προβάλλεται ότι τα άρθρα 2 και 3 της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν πληρούν τις απαιτήσεις της θεωρίας των «ουσιωδών διευκολύνσεων». Ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως αντλείται από το ότι οι υποχρεώσεις που προβλέπονται με την προσβαλλόμενη απόφαση δεν είναι υλοποιήσιμες. Ο πέμπτος λόγος ακυρώσεως αντλείται από το

ότι υποχρεώσεις που προβλέπονται με την προσβαλλόμενη απόφαση δεν συνάδουν με την αρχή της αναλογικότητας και ο έκτος λόγος ακυρώσεως αντλείται από την ύπαρξη αντιφάσεων μεταξύ του διατακτικού και του σκεπτικού της προσβαλλομένης αποφάσεως.

43 Καταρχάς, η Επιτροπή φρονεί ότι τα επιχειρήματα που αναφέρονται στην έλλειψη συνάφειας μεταξύ της επιβαλλόμενης υποχρεώσεως του και του περιορισμού του ανταγωνισμού, στο δικαίωμα της προσφεύγουσας να διαμορφώσει το σύστημά της και στην έλλειψη ακρίβειας της προσβαλλομένης αποφάσεως συνιστούν νέους λόγους οι οποίοι προβλήθηκαν στο στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως και είναι, επομένως, απαράδεκτοι. Ομοίως, η Επιτροπή φρονεί ότι το επιχείρημα που προέβαλε η προσφεύγουσα σχετικά με την κατανομή του κόστους συνιστά νέο λόγο ακυρώσεως ο οποίος προβλήθηκε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση και είναι, επομένως, απαράδεκτος.

44 Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 48, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, απαγορεύεται η προβολή νέων ισχυρισμών κατά τη διάρκεια της δίκης, εκτός αν στηρίζονται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία. Συναφώς, ο ισχυρισμός που αποτελεί ανάπτυξη λόγου που προβλήθηκε προηγουμένως, άμεσα ή έμμεσα, και συνδέεται στενά με τον λόγο αυτό πρέπει να κρίνεται παραδεκτός (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 10ης Απριλίου 2003, T-195/00, Travelex Global and Financial Services και Interpayment Services κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-1677, σκέψεις 33 και 34, και της 24ης Μαΐου 2007, T-151/01, Duales System Deutschland κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. II-1607, σκέψη 71).

45 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι οι θεωρούμενοι ως νέοι ισχυρισμοί συνιστούν ανάπτυξη των επιχειρημάτων που η προσφεύγουσα προέβαλε με το υπόμνημα αντικρούσεως ως απάντηση στην επιχειρηματολογία της Επιτροπής όσον αφορά τον τέταρτο λόγο ακυρώσεως, σχετικά με τον υλοποιήσιμο χαρακτήρα των υποχρεώσεων, τον πέμπτο λόγο ακυρώσεως, σχετικά με την αναλογικότητα των υποχρεώσεων, και τον έκτο λόγο ακυρώσεως, σχετικά με την ύπαρξη αντιφάσεων μεταξύ του διατακτικού και του σκεπτικού της προσβαλλομένης αποφάσεως.

46 Επομένως, ο ισχυρισμός της Επιτροπής περί του απαραδέκτου της προβολής νέων ισχυρισμών πρέπει να απορριφθεί.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως που αντλείται από παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 2 του κανονισμού 17

Επιχειρήματα των διαδίκων

47 Η προσφεύγουσα φρονεί ότι οι συμφωνίες εταιρικής σχέσεως δεν περιέχουν καμία διάταξη από την οποία να μπορεί να συναχθεί ότι υφίσταται, αμέσως ή εμμέσως, υποχρέωση αποκλειστικότητας εις βάρος της. Η προσφεύγουσα φρονεί ότι, μολονότι αυτοπεριορίστηκε και αποφάσισε να συνεργαστεί με ένα μόνον εταίρο ανά περιφέρεια αποκομιδής, τίποτε δεν την εμποδίζει να αναθέτει σε άλλες επιχειρήσεις τη συλλογή ή/και τη διαλογή των συσκευασιών εντός εκάστης περιφέρειας καλυπτόμενης από τη σύμβαση. Στο πλαίσιο αυτό, τα προβαλλόμενα περιοριστικά για τον ανταγωνισμό αποτελέσματα απορρέουν από αμφοτεροβαρή σύμβαση αφορώσα παροχές ίσης αξίας με την οποία ο καταναλωτής, ιδιώτης ή επαγγελματίας, καλύπτει τις ανάγκες του και, επομένως, δεν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ.

48 Η προσφεύγουσα φρονεί, επίσης, ότι η απόφασή της να αυτοπεριοριστεί κατά τα ανωτέρω δεν συνεπάγεται ότι υφίσταται ένας μόνον εταίρος ανά περιφέρεια αποκομιδής ο οποίος θα μπορούσε να ασκεί τις δραστηριότητές του στο πλαίσιο ενός εναλλακτικού συλλογικού συστήματος. Προς στήριξη της εν λόγω παρατηρήσεως, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι, στην πράξη, το φάσμα επιλογής δυνητικών εταίρων θα αυξηθεί λόγω του ότι, κατά τη διάθεση των συσκευασιών του βιομηχανικού τομέα, ο παραγωγός απορριμμάτων θα μπορεί ελεύθερα να επιλέγει την επιχείρηση αποκομιδής η οποία θα μεταφέρει τις συσκευασίες στα κέντρα παραλαβής του συστήματος ARA. Αυτό σημαίνει ότι στις διάφορες περιφέρειες αποκομιδής δραστηριοποιούνται, πλην του αρμόδιου για την αποκομιδή οικιακών συσκευασιών περιφερειακού εταίρου της προσφεύγουσας, και διάφορες άλλες επιχειρήσεις αποκομιδής. Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι, κατά τη διάθεση των οικιακών απορριμμάτων, η AGR και η ARO οργάνωναν, εντός εκάστης περιφέρειας αποκομιδής, συστήματα αποκομιδής

τα οποία συχνά απευθύνονταν σε άλλους περιφερειακούς εταίρους. Επομένως, δεν υφίστανται «τοπικά μονοπώλια των επιχειρήσεων αποκομιδής» και η Επιτροπή όφειλε να χορηγήσει αρνητική πιστοποίηση στις συμβάσεις αυτές κατ' εφαρμογή του άρθρου 2 του κανονισμού 17.

49 Η Επιτροπή και οι παρεμβαίνουσες αμφισβητούν το σύνολο των επιχειρημάτων που προβάλλει η προσφεύγουσα.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

50 Κατά την προσφεύγουσα, οι συμφωνίες εταιρικής σχέσεως δεν περιέχουν καμία διάταξη από την οποία να μπορεί να συναχθεί ότι υφίσταται, αμέσως ή εμμέσως, υποχρέωση αποκλειστικότητας εις βάρος της. Το επιχείρημα αυτό πρέπει να εξεταστεί πρώτο.

51 Από την εξέταση των συμφωνιών εταιρικής σχέσεως προκύπτει ότι αυτές δεν περιέχουν καμία τυπική ρήτρα περί εδαφικής αποκλειστικότητας υπέρ των εταίρων αποκομιδής ή/και διαλογής. Συγκεκριμένα, καμία διάταξη δεν υποχρέωνε την προσφεύγουσα να συνάψει σύμβαση με ένα μόνον εταίρο αποκομιδής ή/και διαλογής ανά περιφέρεια. Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο οφείλει να εξετάσει αν η Επιτροπή απέδειξε επαρκώς, υπό τις ιδιαίτερες περιστάσεις της σχετικής αγοράς, ότι οι συμβάσεις αυτές, οι οποίες συνάφθηκαν για ορισμένη διάρκεια με ένα μόνον εταίρο αποκομιδής ή/και διαλογής, λειτουργούν, στην πραγματικότητα, ως αποκλειστικότητα περιοριστική του ανταγωνισμού. Εν συνεχεία, το Γενικό Δικαστήριο οφείλει να εξακριβώσει, ενδεχομένως, αν ο διαπιστωθείς περιορισμός του ανταγωνισμού είναι αρκετά σημαντικός, ώστε να στοιχειοθετείται παράβαση του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ. Συναφώς υπενθυμίζεται ότι, κατά τη νομολογία, ο δικαστικός έλεγχος των πράξεων της Επιτροπής που ενέχουν πολυσύνθετες οικονομικές εκτιμήσεις πρέπει να περιορίζεται στην εξακρίβωση της τηρήσεως των κανόνων διαδικασίας και αιτιολογίας, καθώς και στην εξακρίβωση της ουσιαστικής ακρίβειας των πραγματικών περιστατικών και της ελλείψεως αφενός πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως και αφετέρου

καταχρήσεως εξουσίας (βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 23ης Οκτωβρίου 2003, T-65/98, Van den Bergh Foods κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-4653, σκέψη 80 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

52 Κατά τα εκτιθέμενα από την Επιτροπή στο πλαίσιο της εξετάσεως των οικείων συμφωνιών, η προσφεύγουσα προτίθεται να συνάψει σύμβαση με ένα μόνον εταίρο αποκομιδής ή/και διαλογής ανά περιφέρεια αποκομιδής για χρονικό διάστημα τριών έως πέντε ετών (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 95, 111 και 220 της προσβαλλομένης αποφάσεως), γεγονός το οποίο, κατά την προσφεύγουσα, εξηγείται στο βαθμό που οι ανάγκες στις οποίες αναφέρονται οι επίμαχες υπηρεσίες καλύπτονται επαρκώς από ένα μόνον εταίρο.

53 Συγκεκριμένα, από τις συμφωνίες εταιρικής σχέσεως προκύπτει η βούληση της προσφεύγουσας να αναθέσει την παροχή υπηρεσιών συλλογής και διαλογής οικιακών συσκευασιών σε ένα μόνον εταίρο ανά περιφέρεια αποκομιδής, για χρονικό διάστημα τριών έως πέντε ετών. Από κανένα στοιχείο των εν λόγω συμφωνιών δεν συνάγεται ότι η προσφεύγουσα μπορούσε, κατά το χρονικό αυτό διάστημα, να μη συμμορφωθεί προς τον ανωτέρω περιορισμό που η ίδια επέβαλε και να ζητήσει από άλλες επιχειρήσεις συλλογής και διαλογής να της παράσχουν, ταυτόχρονα, τις εν λόγω υπηρεσίες στην επίμαχη περιφέρεια αποκομιδής, προκειμένου, παραδείγματος χάριν, να αντιμετωπιστεί αύξηση των ποσοτήτων συσκευασιών για τις οποίες έχει παραχωρηθεί άδεια.

54 Εξάλλου, από άλλα στοιχεία που αφορούν τις συμφωνίες εταιρικής σχέσεως επιβεβαιώνεται ότι η συμμετοχή πρόσθετου εταίρου εντός της οικείας περιφέρειας αποκλείεται. Στο πλαίσιο αυτό, η τροποποίηση της αποζημιώσεως των περιφερειακών εταίρων προβλέπεται για την περίπτωση που το σύστημα αποκομιδής ή οι ποσότητες μεταβληθούν, αλλά η περίπτωση της εισόδου νέου εταίρου αποκομιδής δεν αναφέρεται. Ομοίως, οι τυπικές προσφορές που καλούνται να υποβάλουν οι επιχειρήσεις που επιδιώκουν την ανάθεση σε αυτές συμβάσεως πρέπει πάντοτε να αφορούν ολόκληρη την οικεία περιφέρεια αποκομιδής.

55 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, κατά τη διάρκεια ισχύος των συμφωνιών εταιρικής σχέσεως, οι αποκλειόμενες επιχειρήσεις δεν έχουν τη δυνατότητα υποβολής προσφορών στην προσφεύγουσα (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 221 έως 223, 228 και 236 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Κατά συνέπεια, οι συμφωνίες εταιρικής σχέσεως, παρά το γεγονός ότι δεν περιέχουν τυπική ρήτρα περί εδαφικής αποκλειστικότητας υπέρ εκάστου εταίρου αποκομιδής ή/και διαλογής, εντούτοις έχουν τα ίδια αποτελέσματα ως αν περιείχαν ρήτρα υπό την έννοια αυτή. Επομένως, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι δεν υφίσταται υποχρέωση αποκλειστικότητας είναι αβάσιμο.

56 Όσον αφορά την ανάλυση των περιοριστικών για τον ανταγωνισμό αποτελεσμάτων των συμφωνιών εταιρικής σχέσεως, πρέπει να διευκρινισθεί ότι, κατά τη νομολογία, στο πλαίσιο της εξετάσεως του βασίμου της εκτιμήσεως της Επιτροπής ως προς την ύπαρξη αισθητού περιορισμού του ανταγωνισμού κατά την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορεί να περιοριστεί στα κατ' ιδίαν αποτελέσματα της ρήτρας περί αποκλειστικότητας και να βασιστεί μόνο στους περιορισμούς που επιβάλλουν οι συμφωνίες εταιρικής σχέσεως εντός των διαφόρων περιφερειών αποκομιδής (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Van den Bergh Foods κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 82). Συγκεκριμένα, όσον αφορά το ζήτημα αν οι συμφωνίες εταιρικής σχέσεως της προσφεύγουσας εμπίπτουν στο πεδίο της απαγορεύσεως του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, πρέπει, σύμφωνα με τη νομολογία, να εξεταστεί αν το σύνολο των παρεμφερών συμβάσεων που έχουν συναφθεί εντός της αγοράς αναφοράς και το σύνολο των λοιπών στοιχείων του οικονομικού και νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται οι συγκεκριμένες συμφωνίες παρέχουν την ένδειξη ότι οι συμφωνίες αυτές έχουν ως σωρευτικό αποτέλεσμα τη στεγανοποίηση της αγοράς αυτής έναντι των νέων ανταγωνιστών. Αν από την ως άνω εξέταση προκύψει ότι αυτό δεν συμβαίνει, οι επιμέρους συμφωνίες που συναποτελούν τη δέσμη συμφωνιών δεν επηρεάζουν τον ανταγωνισμό κατά την έννοια του άρθρου 85, παράγραφος 1, ΕΚ. Αντιθέτως, αν από την εξέταση προκύψει ότι η πρόσβαση στην αγορά είναι δυσχερής, θα πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω κατά πόσον οι επίδικες συμφωνίες συμβάλλουν στην παραγωγή του σωρευτικού αποτελέσματος, εννοείται δε ότι απαγορεύονται μόνον οι συμβάσεις που συμβάλλουν σημαντικά στην ενδεχόμενη στεγανοποίηση της αγοράς (απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Φεβρουαρίου 1991, C-234/89, Δηλιμίτης, Συλλογή 1991, σ. I-935, σκέψεις 23 και 24, και απόφαση Van den Bergh Foods κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 83).

57 Η Επιτροπή, με την αιτιολογική σκέψη 176 της προσβαλλομένης αποφάσεως, διαπίστωσε ότι, στον τομέα των οικιακών συσκευασιών, το σύστημα ARA είναι το μοναδικό σύστημα αποκομιδής και ανακυκλώσεως στην Αυστρία το οποίο καλύπτει ολόκληρη

την επικράτεια και όλα τα είδη υλικών, με εξαίρεση τις σύνθετες συσκευασίες ποτών από χαρτόνι. Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 182 της προσβαλλομένης αποφάσεως, χωρίς να αμφισβητείται από την προσφεύγουσα, το εν λόγω σύστημα είναι ο σημαντικότερος πελάτης υπηρεσιών διαθέσεως απορριμμάτων.

58 Στο μέτρο που οι συμφωνίες εταιρικής σχέσεως συνάπτονται από τον σημαντικότερο πελάτη υπηρεσιών διαθέσεως απορριμμάτων, ήτοι από την προσφεύγουσα, η πρακτική συνέπεια της συγκροτήσεως του εν λόγω δικτύου συμφωνιών είναι η στεγανοποίηση της αγοράς έναντι των αποκλειομένων επιχειρήσεων συλλογής και διαλογής και ο περιορισμός του ανταγωνισμού από πλευράς προσφοράς στην αγορά της συλλογής και διαλογής οικιακών συσκευασιών κατά τη διάρκεια ισχύος της συμφωνίας, ήτοι για διάστημα τριών έως πέντε ετών.

59 Δεδομένου ότι το δίκτυο συμφωνιών εταιρικής σχέσεως που συγκρότησε η προσφεύγουσα καλύπτει ολόκληρη την επικράτεια της Αυστρίας, ο περιορισμός αυτός του ανταγωνισμού δεν αφορά μία μόνον περιφέρεια αποκομιδής. Ο εν λόγω περιορισμός επάγεται αποτελέσματα ως προς το σύνολο της επικράτειας και, επομένως, ως προς το σύνολο της σχετικής γεωγραφικής αγοράς συλλογής και διαλογής (βλ. αιτιολογική σκέψη 226 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Στο πλαίσιο αυτό, οι αποκλειόμενες επιχειρήσεις θα αντιμετωπίσουν δυσκολίες τόσο για να παρακάμψουν το δίκτυο συμφωνιών και να εισέλθουν στην αυστριακή αγορά της συλλογής και διαλογής οικιακών συσκευασιών όσο και για να παραμείνουν στην οικεία αγορά.

60 Η κατάσταση επιβαρύνεται από την ύπαρξη πρόσθετων εμποδίων όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά της συλλογής και διαλογής οικιακών συσκευασιών. Συγκεκριμένα, λόγοι χώρου και αναγκαίας για τη διαχείριση των απορριμμάτων υλικοτεχνικής υποδομής δεν επιτρέπουν τη συγκρότηση άλλων διαρθρώσεων συλλογής οικιακών συσκευασιών (βλ. αιτιολογική σκέψη 227 της προσβαλλομένης αποφάσεως), γεγονός που επιβεβαιώνεται από τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν συναφώς οι αυστριακές αρχές (βλ. αιτιολογική σκέψη 285 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Επομένως, προκειμένου να παράσχουν υπηρεσίες συλλογής και διαλογής ήδη κατά την έναρξη της δραστηριότητάς τους, οι ενδεχόμενοι ανταγωνιστές του συστήματος ARA δεν θα μπορούν να συνάπτουν συμφωνίες με άλλες επιχειρήσεις συλλογής για την εγκατάσταση πρόσθετων υποδομών συλλογής δίπλα στους ήδη υφιστάμενους κάδους και, κατ' ακολουθία, θα είναι υποχρεωμένοι να συνεργάζονται με τους εταίρους αποκομιδής της προσφεύγουσας. Για παράδειγμα, το ανταγωνιστικό σύστημα

Öko-Box είναι υποχρεωμένο να χρησιμοποιεί εν μέρει τις υποδομές συλλογής της προσφεύγουσας, προκειμένου να αναπτύξει τη δραστηριότητά του συλλογής και ανακυκλώσεως σύνθετων συσκευασιών ποτών από χαρτόνι (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 177 και 227 της προσβαλλομένης αποφάσεως), πράγμα που δεν αμφισβητείται από την προσφεύγουσα.

61 Όσον αφορά τις υποδομές διαλογής, η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί τη διαπίστωση της Επιτροπής ότι η πρόσβαση στην αγορά εμποδίζεται από το γεγονός ότι η συγκρότηση νέων εγκαταστάσεων διαλογής απαιτεί σημαντικές επενδύσεις οι οποίες συνιστούν σημαντικό φραγμό εισόδου στην αγορά της συλλογής και διαλογής οικιακών συσκευασιών (βλ. αιτιολογική σκέψη 318 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

62 Οι περιστάσεις αυτές οδήγησαν την Επιτροπή να καταλήξει, με τις αιτιολογικές σκέψεις 227 και 236 της προσβαλλομένης αποφάσεως, στο συμπέρασμα ότι «πρέπει να θεωρηθεί ότι δεν είναι πιθανό να εμφανισθούν νέες ευκαιρίες παροχής υπηρεσιών στη σχετική αγορά για τους αποκλεισμένους φορείς αποκομιδής σε αισθητό, δηλαδή ουσιαστικό, βαθμό κατά τη διάρκεια ισχύος της συμφωνίας με τον εταίρο αποκομιδής της εκάστοτε περιφέρειας». Κατά την αιτιολογική σκέψη 236 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το ως άνω συμπέρασμα ισχύει και για τις επιχειρήσεις διαλογής.

63 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο αυτοπεριορισμός της προσφεύγουσας δεν συνεπάγεται αποκλειστικώς περιορισμό της δικής της ελευθερίας δράσεως. Συγκεκριμένα, δυσχεραίνει, από πλευράς ζήτησης, την πρόσβαση των αποκλειομένων επιχειρήσεων συλλογής και διαλογής στην αγορά συλλογής και διαλογής οικιακών συσκευασιών, καθόσον περιορίζει την ικανότητα των εν λόγω επιχειρήσεων να δραστηριοποιηθούν στην οικεία αγορά. Κατ' ακολουθία, αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, τα αποτελέσματα αυτά υπερβαίνουν τα αποτελέσματα αμφοτεροβαρούς συμβάσεως αφορώσας παροχές ίσης αξίας με την οποία ο καταναλωτής, ιδιώτης ή επαγγελματίας, καλύπτει τις ανάγκες του. Επομένως, η Επιτροπή, καθόσον έκρινε ότι το δίκτυο συμφωνιών εταιρικής σχέσεως στεγανοποιούσε τη σχετική αγορά έναντι των εν λόγω επιχειρήσεων και, κατ' αυτό τον τρόπο, περιόριζε αισθητά τον ανταγωνισμό υπό την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως. Κατ' ακολουθία, δεν μπορεί να χορηγηθεί αρνητική πιστοποίηση βάσει

του άρθρου 2 του κανονισμού 17 στο δίκτυο των κοινοποιηθεισών στην Επιτροπή συμφωνιών εταιρικής σχέσεως.

64 Αφού διαπίστωσε την ύπαρξη αισθητού περιορισμού του ανταγωνισμού, η Επιτροπή, με τις αιτιολογικές σκέψεις 275, 276 και 316 της προσβαλλομένης αποφάσεως, δέχθηκε ότι οι συμφωνίες εταιρικής σχέσεως δικαιολογούνταν, από απόψεως οργανώσεως των δραστηριοτήτων συλλογής και διαλογής, από λόγους διαχειρίσεως και αποτελεσματικότητας, από την ανάγκη εξασφαλίσεως τακτικών και αξιόπιστων υπηρεσιών αποκομιδής, καθώς και από την ανάγκη βεβαιότητας και ασφάλειας όσον αφορά τον προγραμματισμό και τις επενδύσεις που απαιτούνται προκειμένου να υλοποιηθεί η συμφωνία συλλογής και διαλογής. Κατά την Επιτροπή, αυτή η υποχρέωση αποκλειστικότητας συνιστά αναγκαίο περιορισμό για την επίτευξη του σκοπού της ορθολογικής οργανώσεως των δραστηριοτήτων συλλογής και διαλογής στην αυστριακή αγορά, υπό την έννοια των διατάξεων του άρθρου 81, παράγραφος 3, ΕΚ (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 268 έως 287 και 316 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

65 Εντούτοις, η Επιτροπή έκρινε ότι ο περιορισμός αυτός του ανταγωνισμού στην αγορά συλλογής και διαλογής οικιακών συσκευασιών θα μπορούσε να οδηγήσει σε περιορισμό του ανταγωνισμού στην προηγούμενη αγορά, ήτοι στην αγορά των συστημάτων διαθέσεως οικιακών απορριμμάτων, σε περίπτωση που η προσφεύγουσα κατόρθωνε να επιβάλλει στους εταίρους της de facto αποκλειστικότητα όσον αφορά την παροχή των υπηρεσιών συλλογής και διαλογής (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 230, 234 και 286 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Συγκεκριμένα, η αποκλειστικότητα αυτή θα επέτρεπε στην προσφεύγουσα να παρεμποδίζει την πρόσβαση των δυνητικών ανταγωνιστών της στις υφιστάμενες υποδομές συλλογής και διαλογής. Σε μια τέτοια περίπτωση, αυτοί δεν θα είχαν πραγματική και συγκεκριμένη δυνατότητα να παρακάμψουν το δίκτυο των συναφθεισών από την προσφεύγουσα συμβάσεων, διότι στην αγορά συλλογής και διαλογής οικιακών συσκευασιών δεν θα υφίστατο άλλη επιχείρηση συλλογής και διαλογής η οποία θα μπορούσε να τους παράσχει υπηρεσίες, υπό ανταγωνιστικούς όρους, ήδη κατά την έναρξη της δραστηριότητάς τους. Επομένως, η δέσμευση της προσφεύγουσας για τη σύναψη συμβάσεως με ένα μόνον εταίρο αποκομιδής ή/και διαλογής ανά περιφέρεια θα μπορούσε να οδηγήσει σε περιορισμό του ανταγωνισμού στην αγορά των συστημάτων διαθέσεως οικιακών

απορριμμάτων, γεγονός που θα είχε ως άμεση συνέπεια περιορισμό της ζήτησης υπηρεσιών συλλογής και διαλογής στην αγορά συλλογής και διαλογής οικιακών συσκευασιών (βλ. αιτιολογική σκέψη 287 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

66 Επομένως, αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, το πρόβλημα δεν έγκειται στο ότι οι συμφωνίες εταιρικής σχέσεως οδηγούν σε «τοπικά μονοπώλια των επιχειρήσεων συλλογής» τα οποία αντιβαίνουν προς το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ, αλλά στο ότι ο περιορισμός του ανταγωνισμού στην αγορά συλλογής και διαλογής οικιακών συσκευασιών επιτρέπει, υπό τις περιστάσεις που εκτίθενται στη σκέψη 65 ανωτέρω, την κατάργηση του ανταγωνισμού στην αγορά των συστημάτων διαθέσεως των οικιακών συσκευασιών, περιορίζοντας κατ' αυτό τον τρόπο τη ζήτηση υπηρεσιών συλλογής και διαλογής στην αγορά συλλογής και διαλογής οικιακών συσκευασιών.

67 Εν προκειμένω, η Επιτροπή, με τις αιτιολογικές σκέψεις 231, 234 και 236 της προσβαλλομένης αποφάσεως, αναγνώρισε ότι η προσφεύγουσα δεν απαγορεύει τη συγχρησιμοποίηση των υποδομών συλλογής και διαλογής. Εντούτοις, η Επιτροπή έκρινε ότι ορισμένες δυνατότητες τις οποίες η προσφεύγουσα επεφύλαξε στον εαυτό της, σύμφωνα με τη δέσμευση 3, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν με σκοπό να καταστήσουν δυσκολότερη την πρόσβαση των δυνητικών ανταγωνιστών της στην αγορά. Προκειμένου να εξουδετερώσει τον κίνδυνο αυτό, η Επιτροπή αποφάσισε να επιβάλει στην προσφεύγουσα δύο υποχρεώσεις, δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 17, οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 3 της προσβαλλομένης αποφάσεως και αναφέρονται στη σκέψη 27 ανωτέρω (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 287, 288 και 318 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

68 Συγκεκριμένα, κατά την Επιτροπή, το ενδεχόμενο η προσφεύγουσα να εκμεταλλευθεί την ύπαρξη ενός μόνον εταίρου ανά περιφέρεια αποκομιδής και τις δυνατότητες που αυτή επεφύλαξε στον εαυτό της με τη δέσμευση 3 με σκοπό να καταργήσει τον ανταγωνισμό στην αγορά των συστημάτων διαθέσεως οικιακών απορριμμάτων δικαιολογούσε την επιβολή των υποχρεώσεων που περιλαμβάνονται στο άρθρο 3 της προσβαλλομένης αποφάσεως. Οι υποχρεώσεις αυτές, καθόσον σκοπούν, κατ' ουσίαν, να αποτρέψουν την προσφεύγουσα από το να απαγορεύσει τη συγχρησιμοποίηση των υποδομών συλλογής και διαλογής καθώς και από το να δεσμεύσει για τον εαυτό της, σε περίπτωση συγχρησιμοποιήσεως, το τμήμα των συλλεγομένων συσκευασιών που δεν της αναλογεί, θα επιτρέψουν να αποφευχθεί το ενδεχόμενο η προσφεύγουσα να παρεμποδίσει την πρόσβαση των ανταγωνιστικών συστημάτων στις ήδη υφιστάμενες υποδομές συλλογής και διαλογής και να περιορίσει, με τον

τρόπο αυτό, τον ανταγωνισμό στην αγορά των συστημάτων διαθέσεως οικιακών συσκευασιών και, επομένως, το ενδεχόμενο να περιορίσει τη ζήτηση υπηρεσιών συλλογής και διαλογής στην αγορά συλλογής και διαλογής οικιακών απορριμμάτων.

69 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί το συμπέρασμα αυτό υποστηρίζοντας ότι η επιλογή δυνητικών εταίρων διευρύνεται, δεδομένου ότι, όσον αφορά τη διάθεση των βιομηχανικών συσκευασιών, οι παραγωγοί απορριμμάτων επιλέγουν ελεύθερα τους περιφερειακούς εταίρους τους και ότι, όσον αφορά τη διάθεση των οικιακών απορριμμάτων, η AGR και η ARO οργανώνουν, εντός εκάστης των περιφερειών συλλογής, συστήματα αποκομιδής τα οποία συχνά απευθύνονται σε άλλους περιφερειακούς εταίρους.

70 Πρώτον, όσον αφορά την αγορά συλλογής βιομηχανικών συσκευασιών, αφενός, πρέπει να υπογραμμισθεί ότι, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της δικογραφίας και αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, για τη συλλογή των οικιακών και βιομηχανικών συσκευασιών υφίσταται μια ενιαία συμφωνία εταιρικής σχέσεως, βάσει της οποίας ένας μόνον εταίρος της προσφεύγουσας παρέχει τις υπηρεσίες συλλογής και των δύο ειδών συσκευασιών. Κατά την εν λόγω συμφωνία, η συλλογή των δύο αυτών ειδών συσκευασιών μπορεί να γίνεται ταυτόχρονα. Το γεγονός ότι ένας μόνον εταίρος διασφαλίζει τη συλλογή των δύο ειδών συσκευασιών αποκλείει, επομένως, κάθε δυνατότητα των επιχειρήσεων που είναι ειδικευμένες στη συλλογή μόνον κάποιας από τις εν λόγω συσκευασίες να καταστεί εταίρος αποκομιδής. Εντούτοις, κατά την προσφεύγουσα, το γεγονός αυτό δεν εμποδίζει την είσοδο των εν λόγω επιχειρήσεων στην αγορά, διότι οι εν λόγω επιχειρήσεις θα μπορούσαν να προσφέρουν υπηρεσίες μεταφοράς ή παραλαβής των βιομηχανικών συσκευασιών προς τους παραγωγούς των εν λόγω απορριμμάτων υπό τους όρους που εκτίθενται στη σκέψη 75 ανωτέρω.

71 Αφετέρου, πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι αγορές συλλογής και διαλογής οικιακών και βιομηχανικών συσκευασιών παρουσιάζουν αρκούντως σημαντικές διαφορές, με συνέπεια να μην υφίσταται δυνατότητα αμοιβαίας υποκαταστάσεως των υπηρεσιών των ειδικευμένων σε μία από τις δύο αυτές αγορές επιχειρήσεων συλλογής και διαλογής και οι εν λόγω επιχειρήσεις να μην μπορούν να παράσχουν τις υπηρεσίες τους στην άλλη αγορά. Όπως διαπίστωσε η Επιτροπή, χωρίς η προσφεύγουσα να προσκομίσει αποδείξεις περί του αντιθέτου, οι υπηρεσίες συλλογής και διαλογής πρέπει να

οργανώνονται διαφορετικά, λαμβανομένων υπόψη των διαφορετικών αναγκών που χαρακτηρίζουν τη συλλογή και τη διαλογή (βλ. αιτιολογική σκέψη 161 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

72 Συγκεκριμένα, όσον αφορά τη διαλογή, οι μεγάλες επιχειρήσεις παράγουν μεγαλύτερες ποσότητες συσκευασιών, οι οποίες απορρίπτονται στον τόπο παραγωγής αφού τύχουν διαλογής ανά υλικό. Για τον λόγο αυτό, όσον αφορά τις βιομηχανικές συσκευασίες δεν απαιτείται η οργάνωση υποδομής διαλογής ανάλογης με εκείνη που προβλέπεται για τις οικιακές συσκευασίες, ενώ, εξάλλου, η συμφωνία εταιρικής σχέσεως επιτρέπει στον εταίρο αποκομιδής να επιβάλλει κυρώσεις στους προμηθευτές που παραδίδουν μη διαχωρισθέντα απορρίμματα.

73 Επίσης, όσον αφορά τη συλλογή, από τη συμφωνία εταιρικής σχέσεως προκύπτει ότι η συλλογή των βιομηχανικών συσκευασιών παρουσιάζει ορισμένες ιδιαιτερότητες σε σχέση με τη συλλογή των οικιακών συσκευασιών. Στο πλαίσιο αυτό, στην περίπτωση των οικιακών συσκευασιών, ο εταίρος αποκομιδής διαχειρίζεται την περιφερειακή υπηρεσία παραλαβής. Η κύρια δραστηριότητά του συνίσταται στην παραλαβή των υλικών που παραδίδουν οι μεγάλοι παραγωγοί βιομηχανικών απορριμμάτων και στην καταγραφή των δελτίων ζυγίσεως των παραδιδόμενων υλικών σύμφωνα με την αυστριακή νομοθεσία, προς εξακρίβωση του αν καλύφθηκαν οι ελάχιστες ποσότητες (βλ. επίσης αιτιολογική σκέψη 166 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Επομένως, οι παραγωγοί απορριμμάτων έχουν την υποχρέωση να μεταφέρουν τα απορρίμματα μέχρι το σημείο παραλαβής. Επικουρικώς, στην περίπτωση ιδιαίτερα εκβιομηχανισμένων περιφερειών, ο εταίρος αποκομιδής μπορεί να προσφέρει και υπηρεσίες παραλαβής που καθιστούν δυνατή τη συγκέντρωση των συσκευασιών για τις οποίες έχει παραχωρηθεί άδεια στον τόπο παραγωγής, υπηρεσίες τις οποίες οι παραγωγοί των απορριμμάτων μπορούν, όπως ανέφερε η προσφεύγουσα, να αρνηθούν. Αντιθέτως, στην περίπτωση των οικιακών απορριμμάτων, από τη συμφωνία εταιρικής σχέσεως προκύπτει ότι η παρεχόμενη υπηρεσία συλλογής περιλαμβάνει τη συστηματική εκκένωση των κάδων συλλογής και την παραλαβή των σάκων εκ μέρους του εταίρου αποκομιδής, σύμφωνα με συγκεκριμένο πρόγραμμα ημερομηνιών παραλαβής που αυτός καταρτίζει, καθώς και τη μεταφορά των συλλεγομένων οικιακών απορριμμάτων στην καθορισμένη εγκατάσταση, υπό τη διευκρίνιση ότι ο εταίρος αποκομιδής είναι υπεύθυνος έναντι των ARA για την ποιότητα των συλλεγομένων συσκευασιών.

74 Επομένως, μεταξύ των υπηρεσιών συλλογής και διαλογής των οικιακών και των βιομηχανικών συσκευασιών υφίστανται σημαντικές διαφορές. Κατ' ακολουθία, όπως διαπιστώθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση, δεν υφίσταται δυνατότητα λειτουργικής υποκαταστάσεως των υπηρεσιών συλλογής και διαλογής στον τομέα των συσκευασιών που προέρχονται από ιδιώτες τελικούς καταναλωτές με εκείνες που αφορούν τον βιομηχανικό τομέα (βλ. αιτιολογική σκέψη 162 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

75 Ασφαλώς, η προσφεύγουσα φρονεί ότι οι αποκλειόμενες επιχειρήσεις συλλογής θα μπορούσαν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους αναφορικά με την αγορά συλλογής και διαλογής βιομηχανικών συσκευασιών στους παραγωγούς απορριμμάτων που έχουν την υποχρέωση να μεταφέρουν τα απορρίμματά τους μέχρι το σημείο παραλαβής ή ακόμη να προτείνουν στους παραγωγούς αυτούς υπηρεσίες παραλαβής ανταγωνιστικές προς εκείνες που προτείνει ο εταίρος αποκομιδής εντός των ιδιαίτερα εκβιομηχανισμένων περιφερειών. Εντούτοις, δεδομένης της ελλείψεως δυνατότητας λειτουργικής υποκαταστάσεως μεταξύ των υπηρεσιών συλλογής των οικιακών και των βιομηχανικών συσκευασιών, διαπιστώνεται ότι οι ειδικευμένες στον τομέα των οικιακών απορριμμάτων επιχειρήσεις δεν θα είναι, καταρχήν, σε θέση να παράσχουν υπηρεσίες συλλογής βιομηχανικών συσκευασιών. Επομένως, το γεγονός ότι οι παραγωγοί βιομηχανικών απορριμμάτων μπορούν να επιλέγουν ελεύθερα τον εταίρο με τον οποίο συμβάλλονται δεν ασκεί επιρροή εν προκειμένω.

76 Δεύτερον, όσον αφορά τη διάθεση παλιού χαρτιού από τα νοικοκυριά, η Επιτροπή, με την αιτιολογική σκέψη 157 της προσβαλλομένης αποφάσεως, διαπίστωσε, χωρίς να αμφισβητείται συναφώς από την προσφεύγουσα, ότι «η ARO αγοράζει μόνον ορισμένες ποσότητες από το [δημοτικό σύστημα] συλλογής παλιού χαρτιού», το οποίο προϋπήρχε του συστήματος ARA. Κατά την αιτιολογική σκέψη 158 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η κατάσταση είναι πανομοιότυπη όσον αφορά τη διάθεση παλιού γυαλιού.

77 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι δεν είναι δυνατόν να γίνει δεκτό ότι οι αποκλειόμενες επιχειρήσεις συλλογής και διαλογής οικιακών συσκευασιών μπορούν, αφενός, να έχουν εύκολη πρόσβαση στην αγορά συλλογής και διαλογής βιομηχανικών συσκευασιών και, αφετέρου, να παρέχουν τις υπηρεσίες τους είτε στην αγορά συλλογής παλιού χαρτιού είτε στην αγορά συλλογής παλιού γυαλιού, διότι οι εν λόγω αγορές στηρίζουν τη λειτουργία τους στην ύπαρξη των δημοτικών συστημάτων συλλογής και, επομένως, αποκλείουν την είσοδο ενδεχόμενων ανταγωνιστών. Κατ' ακολουθία, αντίθετα προς τα επιχειρήματα που προβάλλει η προσφεύγουσα, η ύπαρξη των οικείων αγορών είναι άνευ σημασίας για τη διεύρυνση της ζήτησης υπηρεσιών

συλλογής και διαλογής οικιακών συσκευασιών και για τη διασφάλιση της επιβιώσεως των ανταγωνιστικών προς τους περιφερειακούς εταίρους της προσφεύγουσας επιχειρήσεων.

78 Τα συμπεράσματα αυτά δεν αναιρούνται από το επιχείρημα που η προσφεύγουσα προέβαλε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι η αλλοίωση του ανταγωνισμού μπορεί ιδίως να αμφισβητείται όταν η συμφωνία αποδεικνύεται αναγκαία ειδικώς για τη διείσδυση μιας επιχειρήσεως σε περιοχή στην οποία δεν ήταν παρούσα μέχρι τότε [απόφαση του Πρωτοδικείου της 2ας Μαΐου 2006, T-328/03, O2 (Germany) κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-1231, σκέψη 68].

79 Συναφώς, πρέπει να υπογραμμισθεί ότι εν προκειμένω, αντίθετα προς την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προπαρατεθείσα απόφαση O2 (Germany) κατά Επιτροπής, δεν αποδείχθηκε ότι το δίκτυο συμφωνιών εταιρικής σχέσεως που συγκρότησε η προσφεύγουσα καθιστούσε δυνατή την είσοδο ανταγωνιστικής επιχειρήσεως στην αγορά. Αντιθέτως, όπως αναφέρεται στη σκέψη 65 ανωτέρω, το σωρευτικό αποτέλεσμα του εν λόγω δικτύου μπορούσε να αποκλείσει την πρόσβαση των ανταγωνιστών του συστήματος ARA στην αγορά των συστημάτων διαθέσεως οικιακών συσκευασιών. Κατ' ακολουθία, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί.

80 Επομένως, η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως καθόσον έκρινε ότι, αφενός, υφίστατο περιορισμός του ανταγωνισμού στην αγορά συλλογής και διαλογής ελαφρών οικιακών συσκευασιών δυνάμενος να τύχει ατομικής απαλλαγής λαμβανομένων υπόψη των ευεργετικών αποτελεσμάτων του όσον αφορά την οργάνωση της συλλογής και διαλογής των οικιακών συσκευασιών και, αφετέρου, ότι ο περιορισμός αυτός μπορούσε να έχει συνέπειες στην αγορά των συστημάτων διαθέσεως των οικιακών απορριμμάτων και, επομένως, επί της ζήτησης των υπηρεσιών συλλογής και διαλογής στην αγορά των οικιακών συσκευασιών. Εξάλλου, η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως καθόσον έκρινε ότι, προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο η προσφεύγουσα να καταργήσει τον ανταγωνισμό στην αγορά των συστημάτων διαθέσεως οικιακών συσκευασιών, ήταν αναγκαία η επιβολή εις βάρος της των δύο υποχρεώσεων που εκτίθενται στη σκέψη 27 ανωτέρω. Επομένως, ο λόγος αυτός ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δεύτερου λόγου ακυρώσεως που στηρίζεται στο ότι οι συμφωνίες εταιρικής σχέσεως πληρούν τις προϋποθέσεις του κανονισμού 2790/1999

Επιχειρήματα των διαδίκων

81 Η προσφεύγουσα φρονεί ότι, ακόμη και αν οι συμφωνίες εταιρικής σχέσεως επιβάλλουν υποχρέωση αποκλειστικότητας εις βάρος της, εντούτοις η υποχρέωση αυτή θα τύχει απαλλαγής βάσει του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, βάσει του άρθρου 2, παράγραφος 1, και του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 2790/1999, ο οποίος επιπλέον δεν επιτρέπει την επιβολή υποχρεώσεων στους δικαιούχους της απαλλαγής. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον ορισμό της σχετικής αγοράς που έδωσε η Επιτροπή με τις αιτιολογικές σκέψεις 155 επ. της προσβαλλομένης αποφάσεως, κανένας περιφερειακός εταίρος της προσφεύγουσας στην Αυστρία δεν μπορεί να έχει μερίδιο μεγαλύτερο από 30 % στην αγορά συλλογής ή/και διαλογής ελαφρών συσκευασιών. Επιπλέον, η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι ο κανονισμός 2790/1999 χορηγεί απαλλαγή στα συστήματα διανομής που επιφυλάσσουν αποκλειστικές περιοχές σε ορισμένους διανομείς και, κατ' ακολουθία, φρονεί ότι το ίδιο ισχύει όσον αφορά δίκτυο συμφωνιών εταιρικής σχέσεως στο πλαίσιο του οποίου η αναθέτουσα αρχή επιφυλάσσει στους εταίρους της αποκλειστικές περιοχές.

82 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί, επίσης, τον ορισμό από την Επιτροπή της σχετικής γεωγραφικής αγοράς, υποστηρίζοντας ότι οι περιφέρειες αποκομιδής δεν αντιστοιχούν σε καμία ζώνη οικονομικής δραστηριότητας, διότι προσδιορίστηκαν από την ίδια κατά τις προσκλήσεις υποβολής προσφορών. Επίσης φρονεί ότι το αποφασιστικό κριτήριο για τον καθορισμό του μεριδίου αγοράς ενός προμηθευτή είναι η υφιστάμενη πριν τη σύναψη των συμφωνιών εταιρικής σχέσεως οικονομική κατάσταση και όχι η μεταγενέστερη της συνάψεώς τους.

83 Τέλος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο λόγος για τον οποίο δεν επικαλέστηκε τον κανονισμό 2790/1999 πριν την κατάθεση της προσφυγής είναι ότι η Επιτροπή δεν είχε δημοσιεύσει την ανακοίνωση των αιτιάσεων.

84 Η Επιτροπή και οι παρεμβαίνουσες αμφισβητούν το σύνολο των επιχειρημάτων που προβάλλει η προσφεύγουσα.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

85 Καταρχάς, πρέπει να εξετασθούν οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας ότι αυτή δεν είχε τη δυνατότητα να επικαλεστεί ενωρίτερα τα επιχειρήματα που στηρίζονται στον κανονισμό 2790/1999.

86 Συναφώς, καταρχάς, πρέπει να υπομνησθεί ότι με έγγραφο της 28ης Αυγούστου 2001, η ARA και η ARGEV ζήτησαν αρνητική πιστοποίηση για τις κοινοποιηθείσες συμφωνίες ή, ενδεχομένως, την έκδοση αποφάσεως περί απαλλαγής, σύμφωνα με το άρθρο 81, παράγραφος 3, ΕΚ. Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΚ) 3385/94 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου, σχετικά με τη μορφή, το περιεχόμενο και τις λοιπές προϋποθέσεις των αιτήσεων και κοινοποιήσεων που υποβάλλονται κατ' εφαρμογή του κανονισμού αριθ. 17 του Συμβουλίου (ΕΕ L 377, σ. 28), καθώς και του προσαρτημένου σε αυτόν εντύπου A/B, χωρίς η Επιτροπή να διατυπώσει καμία αντίρρηση συναφώς.

87 Δεύτερον, κατά την παράγραφο 139 της ανακοινώσεως της 19ης Οκτωβρίου 2002 (βλ. σκέψη 12 ανωτέρω), η Επιτροπή θεώρησε σκόπιμο να μην προβάλει αντιρρήσεις δυνάμει του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ στις κοινοποιηθείσες συμφωνίες ή να χορηγήσει στα ενδιαφερόμενα μέρη ατομική απαλλαγή δυνάμει του άρθρου 81, παράγραφος 3, ΕΚ και του άρθρου 53, παράγραφος 3, της Συμφωνίας ΕΟΧ, συνδεόμενη ενδεχομένως με την ανάληψη ορισμένων υποχρεώσεων.

88 Τρίτον, η Επιτροπή απηύθυνε στην προσφεύγουσα έγγραφο, με ημερομηνία 1 Απριλίου 2003, στο οποίο ανέφερε ότι εξέταζε το ενδεχόμενο να εκδώσει θετική απόφαση δυνάμει του άρθρου 81 ΕΚ και να συνοδεύσει την απόφαση αυτή, σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού αριθ. 17, με ορισμένες υποχρεώσεις όσον αφορά τη συγχρησιμοποίηση των εγκαταστάσεων συλλογής. Στο τμήμα που τιτλοφορείται «Αιτιολογία», η Επιτροπή εξέθεσε λεπτομερώς τους λόγους για τους οποίους η συμφωνία εταιρικής σχέσεως ήταν δυνατό να τύχει ατομικής απαλλαγής, καθώς και τους λόγους για τους οποίους αυτή έκρινε ότι ορισμένες συμφωνίες του συστήματος ARA μπορούσαν να έχουν ως συνέπεια κατάργηση του ανταγωνισμού, γεγονός που δικαιολογούσε την επιβολή των εν λόγω υποχρεώσεων. Τέλος, το έγγραφο αυτό πληροφορούσε την προσφεύγουσα σχετικά με τη δυνατότητα υποβολής παρατηρήσεων εντός μηνός από της παραλαβής του. Με δεύτερο έγγραφο, με ημερομηνία 6 Ιουνίου 2003, η Επιτροπή πληροφόρησε την προσφεύγουσα σχετικά με την τροποποίηση των προβλεπομένων υποχρεώσεων προκειμένου να απαντήσει στα ερωτήματά της καθώς και σε αυτά των αυστριακών αρχών.

89 Υπό τις περιστάσεις αυτές, δεν αμφισβητείται ότι, κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, η προσφεύγουσα έλαβε γνώση τόσο των συνεπειών καταργήσεως του ανταγωνισμού που ενδεχομένως να είχαν οι κοινοποιηθείσες συμφωνίες όσο και των υποχρεώσεων που η Επιτροπή προτίθετο να της επιβάλει στο πλαίσιο χορηγήσεως ατομικής απαλλαγής. Εντούτοις, όπως προκύπτει από τα έγγραφα της 16ης Μαΐου και της 25ης Ιουνίου 2003 που η προσφεύγουσα απέστειλε στην Επιτροπή απαντώντας στα έγγραφα της 1ης Απριλίου και της 6ης Ιουνίου 2003, αυτή δεν ζήτησε ρητώς την εφαρμογή του κανονισμού 2790/1999 ούτε εξέφρασε κάποια αντίρρηση όσον αφορά τη μη εφαρμογή εν προκειμένω του άρθρου 3, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού ή όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής συναφώς αγοράς. Το γεγονός αυτό εξηγεί, όπως επισήμανε η Επιτροπή, τον λόγο για τον οποίο με την προσβαλλόμενη απόφαση δεν δίνεται απάντηση στα επιχειρήματα που στηρίζονται στον κανονισμό

2790/1999. Επομένως, το γεγονός ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν περιέχει καμία αναφορά στα επιχειρήματα αυτά δεν την καθιστά παράνομη.

90 Εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι η προσφεύγουσα, ζητώντας να της χορηγηθεί απαλλαγή δυνάμει του άρθρου 81, παράγραφος 3, ΕΚ, ζήτησε σιωπηρώς την εφαρμογή του κανονισμού 2790/1999, πάντως ο λόγος ακυρώσεως που αντλείται, κατ' ουσίαν, από μη εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού δεν καθιστά παράνομη την προσβαλλόμενη απόφαση.

91 Συγκεκριμένα, οι συμφωνίες εταιρικής σχέσεως είναι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών οι οποίες συνδέουν την προσφεύγουσα αποκλειστικώς με έναν εταίρο αποκομιδής ή/και διαλογής για κάθε περιφέρεια αποκομιδής, έκαστος δε των συμβαλλομένων ενεργεί σε διαφορετικό επίπεδο της αλυσίδας διαθέσεως των οικιακών απορριμμάτων. Με τις συμβάσεις αυτές, οι συμβαλλόμενοι ρυθμίζουν τους όρους υπό τους οποίους πραγματοποιείται, ανά περιφέρεια αποκομιδής, η συλλογή και η διαλογή των οικιακών συσκευασιών που αναλογούν στην προσφεύγουσα. Επομένως, πρόκειται για συμφωνίες υπεργολαβίας μεταξύ μη ευρισκομένων σε σχέση ανταγωνισμού επιχειρήσεων οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 2790/1999.

92 Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 173 της προσβαλλομένης αποφάσεως, χωρίς να αμφισβητείται από την προσφεύγουσα, ως σχετική γεωγραφική αγορά για τους σκοπούς εκτιμήσεως της υπάρξεως αισθητού περιορισμού του ανταγωνισμού, υπό την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, πρέπει να θεωρηθεί τόσο για τις αγορές συστημάτων όσο και για τις αγορές συλλογής και διαλογής η επικράτεια της Αυστρίας, διότι οι αντικειμενικοί όροι ζήτησης και προσφοράς στην αγορά αυτή διαφέρουν σαφώς από εκείνους που ισχύουν σε άλλες περιοχές της κοινής αγοράς. Συγκεκριμένα, η αυστριακή νομοθεσία στον τομέα της διαθέσεως απορριμμάτων, η οποία αναφέρεται στη σκέψη 5 ανωτέρω, καθορίζει τους όρους υπό τους οποίους η εν λόγω δραστηριότητα πρέπει να ασκείται στην επικράτεια της Αυστρίας και, επομένως, οι όροι αυτοί αποτελούν ιδιαίτερους όρους σε σχέση με αυτούς που ισχύουν σε άλλες περιοχές της εσωτερικής αγοράς. Εξάλλου, στην επικράτεια

αυτή η προσφεύγουσα συγκροτεί το δικό της δίκτυο συμφωνιών εταιρικής σχέσεως το οποίο, λόγω του σωρευτικού αποτελέσματος των συμβάσεων που αφορούν κάθε περιφέρεια αποκομιδής, είναι ικανό να επηρεάσει τον ανταγωνισμό τόσο στην αγορά των συστημάτων διαθέσεως οικιακών απορριμμάτων όσο και στην αγορά συλλογής και διαλογής των εν λόγω συσκευασιών.

93 Αντιθέτως, το σχετικό έδαφος για να διαπιστωθεί αν, εν προκειμένω, υφίσταται υπέρβαση του ορίου του 30 % που προβλέπεται από το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 2790/1999, είναι η περιφέρεια αποκομιδής ως το έδαφος όπου οι εταίροι αποκομιδής ή/και αποκομιδής συνάπτουν σύμβαση με την προσφεύγουσα και ως το έδαφος όπου παρέχουν τις υπηρεσίες τους. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα προκηρύσσει διαγωνισμό για καθεμιά από τις περιφέρειες αυτές και οι εταίροι παρέχουν τις υπηρεσίες τους οργανώνοντας εγκαταστάσεις συλλογής και διαλογής εντός καθεμιάς εκ των περιφερειών αυτών. Επιπλέον, το σημείο 7 της συνήθους προσκλήσεως υποβολής προσφορών αποκαλύπτει την ύπαρξη ιδιαιτεροτήτων ανά περιφέρεια αποκομιδής, οι οποίες περιγράφονται σε έγγραφο με τίτλο «Select Regional, Teil L». Ομοίως, η έκθεση δραστηριοτήτων της προσφεύγουσας για το έτος 2002 διευκρινίζει ακριβέστερα ότι τα διαμερίσματα και οι δήμοι εντάσσονται σε περιφέρειες αποκομιδής, για καθεμιά από τις οποίες η προσφεύγουσα ανέπτυξε κατάλληλο και συγκεκριμένο τρόπο συλλογής.

94 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι κάθε περιφέρεια αποκομιδής χαρακτηρίζεται από ομοιογενείς συνθήκες παροχής υπηρεσιών και μπορεί να διακριθεί από τις γειτονικές περιφέρειες λόγω των ιδιαιτεροτήτων της και λόγω του ότι οι συνθήκες παροχής υπηρεσιών διαφέρουν σημαντικά, σύμφωνα με τα κριτήρια που προβλέπονται στην παράγραφο 90 της ανακοινώσεως 2000/C 291/01 της Επιτροπής –Κατευθυντήριες γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς (ΕΕ 2000, C 291, σ. 1), για τον προσδιορισμό της σχετικής γεωγραφικής αγοράς προς τον σκοπό του υπολογισμού του ορίου που προβλέπει ο κανονισμός 2790/1999.

95 Το γεγονός ότι η Επιτροπή έκρινε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για την εξέταση των αντίθετων προς τον ανταγωνισμό αποτελεσμάτων των κοινοποιηθεισών συμφωνιών είναι ολόκληρη η επικράτεια της Αυστρίας δεν αναιρεί το συμπέρασμα αυτό. Συγκεκριμένα, το γεγονός αυτό δεν αποκλείει το να εντοπιστούν, στο εσωτερικό της σχετικής αγοράς, μικρότερες γεωγραφικές αγορές από την άποψη των παρεχόντων υπηρεσίες συλλογής και διαλογής, στις οποίες οι συνθήκες παροχής υπηρεσιών είναι

ομοιογενείς και διαφέρουν από τις συνθήκες που απαντούν στις γειτονικές περιφέρειες Επομένως, όπως αναφέρθηκε στη σκέψη 93 ανωτέρω, οι περιφέρειες αποκομιδής αποτελούν τις σχετικές αγορές προκειμένου να προσδιοριστεί αν η προσφεύγουσα δύναται να τύχει της απαλλαγής κατά κατηγορία που προβλέπεται από τον κανονισμό 2790/1999.

96 Όσον αφορά τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι το αποφασιστικό στοιχείο για τον υπολογισμό του μεριδίου αγοράς που κατέχει ο προμηθευτής είναι η κατάσταση ως είχε πριν τη σύναψη των συμφωνιών εταιρικής σχέσεως και όχι μετά τη σύναψη αυτών, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά το άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο α΄, του κανονισμού 2790/1999, για την εφαρμογή του άρθρου 3, «το μερίδιο αγοράς υπολογίζεται με βάση στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο ημερολογιακό έτος». Πρέπει επίσης να υπογραμμισθεί ότι, όπως επισήμανε η Επιτροπή, στην περίπτωση των νέων αγορών, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το χρονικό σημείο κατά το οποίο δημιουργήθηκε η αγορά. Μόνον από του χρονικού αυτού σημείου δύναται να διαπιστωθεί σε ποιο βαθμό ο προμηθευτής διαθέτει κάποια ισχύ στην αγορά, διά του υπολογισμού του αναλογούντος σε αυτόν μεριδίου αγοράς, σύμφωνα με το άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο α΄, του κανονισμού 2790/1999.

97 Εν προκειμένω, το γεγονός αυτό σημαίνει ότι, για τον υπολογισμό του μεριδίου αγοράς εκάστου των εταίρων αποκομιδής ή/και διαλογής, πρέπει να ληφθεί υπόψη η κατάσταση που διαμορφώθηκε μετά τη σύναψη των συμφωνιών αποκομιδής ή/και διαλογής οικιακών συσκευασιών, και όχι, αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η προηγούμενη κατάσταση.

98 Ως προμηθευτές υπηρεσιών συλλογής και διαλογής με τους οποίους η προσφεύγουσα συμβάλλεται κατ' αποκλειστικότητα οι εταίροι αποκομιδής και διαλογής υπερβαίνουν αισθητά το μερίδιο αγοράς του 30 % που προβλέπεται από το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 2790/1999. Αφενός, κατά την αιτιολογική σκέψη 225 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η οποία δεν αμφισβητείται από την προσφεύγουσα, στον τομέα των ελαφρών οικιακών συσκευασιών μόνον η Öko-Box έχει δημιουργήσει ένα ανταγωνιστικό σύστημα αναφορικά με ένα είδος οικιακών απορριμμάτων, ήτοι τις σύνθετες συσκευασίες ποτών από χαρτόνι. Αφετέρου, όπως παραδέχθηκε η προσφεύγουσα με τις έγγραφες παρατηρήσεις της, η Öko-Box δημιούργησε ένα σύστημα το οποίο χρησιμοποιεί υποδομές συλλογές για ένα μόνον τμήμα των

συσκευασιών, απευθυνόμενη στην περίπτωση αυτή στους εταίρους αποκομιδής της προσφεύγουσας. Επομένως, το μερίδιο αγοράς των περιφερειακών εταίρων αποκομιδής ή/και διαλογής μπορεί εύκολα να ανέλθει σε 100 % και, επομένως, το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 2790/1999 δεν επιτρέπει να χορηγηθεί στις κοινοποιηθείσες συμφωνίες απαλλαγή κατά κατηγορία χωρίς αυτή να συνοδεύεται από επιβολή υποχρεώσεων.

99 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, ο λόγος αυτός ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως που αντλείται από παράβαση με τα άρθρα 2 και 3 της προσβαλλομένης αποφάσεως της θεωρίας των «ουσιωδών διευκολύνσεων»

Επιχειρήματα των διαδίκων

100 Η προσφεύγουσα φρονεί ότι η Επιτροπή απέδωσε υπερβολική σημασία στην ελεύθερη και ανεμπόδιστη πρόσβαση των λοιπών συλλογικών συστημάτων στις υποδομές αποκομιδής της προσφεύγουσας με σκοπό να ενταθεί ο ανταγωνισμός και υποστηρίζει ότι το άρθρο 2 και, ιδίως, το άρθρο 3 της προσβαλλομένης αποφάσεως συνιστούν απόπειρα επιβολής υποχρεώσεως σε βάρος του συστήματος ARA χωρίς, εντούτοις, να πληρούνται οι απαιτήσεις της θεωρίας των «ουσιωδών διευκολύνσεων».

101 Προς στήριξη του λόγου αυτού ακυρώσεως, αφενός, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι, καταρχήν, οι συμφωνίες εταιρικής σχέσεως που αυτή συνήψε δεν αποκλείουν συγχρησιμοποίηση των κάδων και ότι, επομένως, από τις εν λόγω συμφωνίες δεν

απορρέει καμία αποκλειστικότητα υπέρ αυτής όσον αφορά τη χρησιμοποίηση των κάδων. Υπό τις περιστάσεις αυτές, δεν υφίστανται υλικοί περιορισμοί του ανταγωνισμού και οι επιβληθείσες από την Επιτροπή υποχρεώσεις δεν μπορούν να στηριχθούν στο άρθρο 81, παράγραφος 3, ΕΚ ούτε στο άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 17.

102 Αφετέρου, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, στην πραγματικότητα, η προσβαλλόμενη απόφαση τής επιβάλλει υποχρέωση «παραχωρήσεως» δυνατοτήτων σε ανταγωνιστές, πράγμα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 82 ΕΚ. Μια τέτοια υποχρέωση μπορεί να θεωρηθεί νόμιμη, υπό το πρίσμα της νομολογίας του Δικαστηρίου, μόνο στην περίπτωση που οι συγκροτηθείσες από την προσφεύγουσα εγκαταστάσεις συλλογής είναι βασικές εγκαταστάσεις (απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Νοεμβρίου 1998, C-7/97, Bronner, Συλλογή 1998, σ. I-7791). Όμως, αυτό δεν ισχύει εν προκειμένω διότι, από τεχνικής απόψεως, οι υφιστάμενες υποδομές του συστήματος συλλογής της προσφεύγουσας θα μπορούσαν να ενισχυθούν με το να επιτραπεί σε ανταγωνιστικά συστήματα συλλογής να συγκροτήσουν σύστημα συλλογής στα σημεία όπου η προσφεύγουσα διαχειρίζεται σύστημα εναποθέσεως και αντιστρόφως.

103 Η Επιτροπή αμφισβητεί το σύνολο των επιχειρημάτων που προβάλλει η προσφεύγουσα.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

104 Κατά πάγια νομολογία έχει κριθεί καταχρηστικό το γεγονός ότι μια επιχείρηση κατέχουσα δεσπόζουσα θέση σε δεδομένη αγορά αρνείται να παράσχει σε επιχείρηση με την οποία βρίσκεται σε ανταγωνισμό σε παραπλήσια αγορά είτε τις πρώτες ύλες είτε τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητες για την άσκηση των δραστηριοτήτων αυτής, στο μέτρο που η οικεία συμπεριφορά μπορούσε να εξαφανίσει κάθε ανταγωνισμό εκ μέρους της επιχειρήσεως αυτής (αποφάσεις του Δικαστηρίου, Bronner, προπαρατεθείσα, σκέψη 38, και της 29ης Απριλίου 2004, C-418/01, IMS Health, Συλλογή 2004, σ. I-5039, σκέψεις 40 έως 45). Στις περιπτώσει αυτές, η Επιτροπή, αφού διαπιστώσει

την ύπαρξη παραβάσεως, ιδίως την καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσεως, μπορεί, δυνάμει του άρθρου 3 του κανονισμού αριθ. 17, να διασφαλίσει την πρακτική αποτελεσματικότητα της αποφάσεώς της, επιβάλλοντας ορισμένες υποχρεώσεις (απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Απριλίου 1995, C-241/91 P και C-242/91 P, RTE και ITP κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. I-743, σκέψεις 90 και 91).

105 Σύμφωνα με τις συμφωνίες εταιρικής σχέσεως, οι εταίροι αποκομιδής και διαλογής υποχρεούνται να συγκροτούν τις αναγκαίες για την εκπλήρωση των συμβατικών τους υποχρεώσεων υποδομές (βλ. αιτιολογική σκέψη 98 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Οι εν λόγω υποδομές ανήκουν στους εταίρους αποκομιδής και διαλογής και όχι στην προσφεύγουσα η οποία περιορίζεται στο να διαπραγματεύεται με τον φορέα τοπικής αυτοδιοίκησης σχετικά με την παροχή των απαιτούμενων σημείων τοποθετήσεως κάδων. Στο πλαίσιο αυτό, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι δεν έχει κανένα δικαίωμα κυριότητας ή ελέγχου επί των εγκαταστάσεων αυτών το οποίο θα της επέτρεπε να αρνηθεί, κατά τρόπο καταχρηστικό, στους ανταγωνιστές της την παροχή υπηρεσιών αποκομιδής προκειμένου να τους αποκλείσει από την αγορά της διαθέσεως συσκευασιών.

106 Εντούτοις, δυνάμει των συμφωνιών εταιρικής σχέσεως και των δυνατοτήτων οργανώσεως που η προσφεύγουσα επεφύλαξε στον εαυτό της με τη δέσμευση 3, αυτή είναι σε θέση να ελέγχει, από κοινού με τους εταίρους της, την πρόσβαση στις εγκαταστάσεις που συγκροτούνται σε κάθε περιφέρεια αποκομιδής. Με τον τρόπο αυτό, η προσφεύγουσα είναι σε θέση να αποκλείει την πρόσβαση των ανταγωνιστών της στις εγκαταστάσεις αποκομιδής και διαλογής που ανήκουν στους εταίρους της.

107 Συγκεκριμένα, όπως υπογράμμισε η Επιτροπή με την αιτιολογική σκέψη 234 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το ζήτημα που τίθεται εν προκειμένω είναι ότι, βάσει των δυνατοτήτων οργανώσεως που η προσφεύγουσα επεφύλαξε στον εαυτό της με τη δέσμευση 3, αυτή μπορεί να παρεμποδίσει τη συγχρησιμοποίηση των εγκαταστάσεων αποκομιδής και διαλογής. Κάνοντας χρήση αυτών των δυνατοτήτων οργανώσεως η προσφεύγουσα μπορεί, ιδίως, να παρεμποδίσει τους εταίρους αποκομιδής που επιθυμούν να επιτρέψουν τη χρησιμοποίηση των εγκαταστάσεών τους στους ανταγωνιστές του συστήματος ARA από το να πράξουν τούτο και, επομένως, να καταστήσει δυσχερέστερη την πρόσβαση των δεύτερων στην αγορά των συστημάτων διαθέσεως οικιακών συσκευασιών. Η συμπεριφορά αυτή ενδέχεται να οδηγήσει σε περιορισμό του ανταγωνισμού στην οικεία αγορά και, συνακόλουθα, αυτό, σε

περιορισμό της ζήτησης υπηρεσιών συλλογής και διαλογής στην αγορά συλλογής και διαλογής οικιακών συσκευασιών.

108 Όπως αναφέρθηκε στη σκέψη 67 ανωτέρω, η Επιτροπή, προς εξάλειψη του εν λόγω κινδύνου, έκρινε αναγκαίο να εξαρτήσει, σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού αριθ. 17, την ατομική απαλλαγή από την τήρηση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 3 της προσβαλλομένης αποφάσεως.

109 Επομένως, εν προκειμένω, δεν πρόκειται για μονομερή άρνηση της προσφεύγουσας να παράσχει στις επιχειρήσεις με τις οποίες βρίσκεται σε ανταγωνισμό υπηρεσία αναγκαία για την ανάπτυξη παραπλήσιας αγοράς, γεγονός που θα αντέβαινε προς το άρθρο 82 ΕΚ και θα δικαιολογούσε, επομένως, την εφαρμογή της θεωρίας των «ουσιωδών διευκολύνσεων». Πρόκειται για περίπτωση στην οποία η θέση την οποία η προσφεύγουσα επιφυλάσσει στον εαυτό της, δυνάμει των συμφωνιών εταιρικής σχέσεως που συνάπτει με τις επιχειρήσεις αποκομιδής και διαλογής, μπορεί να έχει ως συνέπεια περιορισμό του ανταγωνισμού στην αγορά των συστημάτων διαθέσεως οικιακών συσκευασιών και, συνακόλουθα, περιορισμό της ζήτησης υπηρεσιών συλλογής και διαλογής στην αγορά συλλογής και διαλογής οικιακών συσκευασιών. Κατά συνέπεια, ορθώς η Επιτροπή δεν εφάρμοσε στην προκειμένη περίπτωση τη θεωρία των «ουσιωδών διευκολύνσεων» και τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου.

110 Από τα προκτεθέντα προκύπτει ότι, αφενός, η Επιτροπή δεν προσπάθησε να εφαρμόσει εν προκειμένω τη θεωρία των «ουσιωδών διευκολύνσεων» και, αφετέρου, ότι η θεωρία των «ουσιωδών διευκολύνσεων» καθώς και η σχετική νομολογία του Δικαστηρίου δεν έχουν εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση όσον αφορά την εξέταση της νομιμότητας των υποχρεώσεων από τις οποίες εξαρτάται η ατομική απαλλαγή που η Επιτροπή χορήγησε στην προσφεύγουσα. Επομένως, πρέπει να απορριφθεί αυτός ο λόγος ακυρώσεως.

Επί του τέταρτου λόγου ακυρώσεως που αντλείται από τον μη υλοποιήσιμο χαρακτήρα των υποχρεώσεων που προβλέπονται με την προσβαλλόμενη απόφαση

Επιχειρήματα των διαδίκων

111 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι οι επιβληθείσες με την προσβαλλόμενη απόφαση υποχρεώσεις δεν λαμβάνουν υπόψη τη νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με την αρχή της αναλογικότητας, διότι δεν είναι κατάλληλες για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού και δεν συνιστούν τη μικρότερη δυνατή επιβάρυνση.

112 Επιπλέον, η προσφεύγουσα φρονεί ότι η Επιτροπή δεν έλαβε επαρκώς υπόψη τις ιδιαιτερότητες του συστήματος ARA, διότι, σε αντίθεση με το υφιστάμενο στη Γερμανία σύστημα διαθέσεως απορριμμάτων, στο πλαίσιο του συστήματος ARA η συλλογή, διαλογή και ανακύκλωση πραγματοποιούνται σε μεγάλο βαθμό από διαφορετικές επιχειρήσεις και οι εταίροι αυτοί δεν είναι σε θέση να παράσχουν a posteriori αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τον όγκο συσκευασιών που αποτέλεσαν αντικείμενο συλλογής, διαλογής και ανακυκλώσεως αλλά υποχρεούνται να παραδώσουν τις συσκευασίες που συλλέγονται κατά τρόπο διαρκή στα σημεία παραλαβής της προσφεύγουσας. Επομένως, η υποχρέωση που επιβάλλεται με το άρθρο 3, στοιχείο β΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως σκοπεί αποκλειστικώς στο να εμποδίσει την προσφεύγουσα να διεκδικήσει μερίδιο στα συλλεγόμενα προϊόντα μεγαλύτερο από αυτό που της αναλογεί. Κατ' ακολουθία, η υποχρέωση αυτή προϋποθέτει ότι η προσφεύγουσα ενημερώνεται για το μερίδιο αγοράς του συστήματος ARA κατά τον χρόνο παραδόσεως των συλλεγομένων συσκευασιών, πράγμα το οποίο δεν είναι δυνατό για δύο λόγους. Ο πρώτος έγκειται στο ότι τα εξωτερικά συλλογικά συστήματα, ήτοι τα συστήματα τα οποία δεν ενδιαφέρονται για συγχρησιμοποίηση των εγκαταστάσεων αποκομιδής, δεν υποχρεούνται να ενημερώσουν την προσφεύγουσα για τις ποσότητες για τις οποίες τους έχει παραχωρηθεί άδεια, γεγονός που καθιστά αδύνατο τον υπολογισμό του μεριδίου της προσφεύγουσας υπό το πρίσμα των συνολικών ποσοτήτων οικιακών συσκευασιών. Ο δεύτερος λόγος έγκειται στο ότι οι σχετικές με τα μερίδια αγοράς πληροφορίες είναι διαθέσιμες μόνον a posteriori, μετά τις περιοδικές δηλώσεις που υποβάλουν οι παραγωγοί και οι εισαγωγείς περί των ποσοτήτων για

τις οποίες έχουν παραχωρηθεί άδειες. Στο πλαίσιο αυτό, η προσφεύγουσα φρονεί ότι, προκειμένου να είναι σε θέση να κατανείμει τα συλλεγόμενα είδη μεταξύ των διαφόρων φορέων εκμετάλλευσης του συστήματος, θα έπρεπε να χρησιμοποιεί μεθόδους διαχωρισμού γνωστές εκ των προτέρων και μάλιστα ήδη κατά τον χρόνο της παράδοσης ορισμένης ποσότητας συσκευασιών.

113 Τέλος, η προσφεύγουσα προσθέτει ότι δεν υφίσταται σχέση μεταξύ του περιορισμού του ανταγωνισμού και της υποχρεώσεως που επιβάλλεται με το άρθρο 3, στοιχείο β΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως και υπογραμμίζει ότι στις 28 Αυγούστου 2003 απηύθυνε στην Επιτροπή πρόταση για τον προσδιορισμό μιας άλλης μεθόδου διαχωρισμού, προβλέπουσας ότι τα διάφορα συστήματα αποκομιδής χορηγούν κάθε έτος και εκ των προτέρων δυνατότητα παραλαβής συγκεκριμένης ποσότητας στην επιχείρηση αποκομιδής αναλόγως των ποσοτήτων για τις οποίες αναμένεται να χορηγηθεί άδεια. Εντούτοις, η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη το υπόδειγμα αυτό.

114 Η Επιτροπή και οι παρεμβαίνουσες αμφισβητούν το σύνολο των επιχειρημάτων που προβάλλει η προσφεύγουσα.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

115 Καταρχάς, παρατηρείται ότι η προσφεύγουσα επικαλείται την αρχή της αναλογικότητας τόσο προς στήριξη του τέταρτου λόγου ακυρώσεως, σχετικά με τον υλοποιήσιμο χαρακτήρα των υποχρεώσεων που προβλέπονται με την προσβαλλόμενη απόφαση, όσο και ως αυτοτελή λόγο ακυρώσεως (πέμπτος λόγος ακυρώσεως). Επομένως, στο πλαίσιο του πέμπτου λόγου πρέπει να εξετασθεί η αναλογικότητα των υποχρεώσεων εν γένει και, ιδίως, της υποχρεώσεως που επιβάλλεται με το άρθρο 3, στοιχείο β΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως και στο πλαίσιο του υπό κρίση λόγου να εξετασθεί ο υλοποιήσιμος χαρακτήρας της επίμαχης υποχρεώσεως.

116 Προκειμένου να δοθεί απάντηση στα επιχειρήματα της προσφεύγουσας επισημαίνεται, πρώτον, ότι όπως προκύπτει από τα στοιχεία της δικογραφίας, οι ποσότητες των εξωτερικών συστημάτων για τις οποίες έχουν παραχωρηθεί άδειες δεν ασκούν, εν προκειμένω, καμία επιρροή όσον αφορά τον υπολογισμό του μεριδίου της προσφεύγουσας επί των συνολικών ποσοτήτων οικιακών συσκευασιών. Συγκεκριμένα, πρέπει να υπογραμμισθεί ότι το ζήτημα του διαχωρισμού των συλλεγομένων συσκευασιών τίθεται μόνο στην περίπτωση συγχρησιμοποιήσεως των εγκαταστάσεων αποκομιδής. Στην περίπτωση αυτή, καθόσον η προσφεύγουσα δεν μπορεί να προβάλει ότι της ανήκει το σύνολο των συλλεγομένων συσκευασιών, θα πρέπει να υπολογιστεί το τμήμα των συσκευασιών που αντιστοιχεί σε καθένα από τα συλλογικά συστήματα που μοιράζονται τις εν λόγω εγκαταστάσεις, προκειμένου οι συλλεγόμενες συσκευασίες να κατανεμηθούν μεταξύ αυτών. Κατά συνέπεια, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι τα στοιχεία που αναφέρονται στις ποσότητες των εξωτερικών συστημάτων για τις οποίες έχουν παραχωρηθεί άδειες δεν ήταν διαθέσιμα είναι αβάσιμο.

117 Δεύτερον, η προσφεύγουσα, παρά τα όσα υποστήριξε, δεν κατόρθωσε να αποδείξει τους λόγους για τους οποίους, κατά τον χρόνο παραδόσεως των συλλεγομένων συσκευασιών στα κέντρα παραλαβής, ο υπολογισμός του μεριδίου της επί των συνολικών ποσοτήτων οικιακών συσκευασιών δεν θα είναι δυνατός, καθόσον ο διαχωρισμός των συλλεγομένων συσκευασιών απαιτεί μέθοδο διαχωρισμού καθορισμένη εκ των προτέρων και ισχύουσα για ένα έτος. Αντιθέτως, από τη συμφωνία απαλλαγής και παραχωρήσεως άδειας που συνδέει την προσφεύγουσα με τους παραγωγούς απορριμμάτων προκύπτει ότι, προκειμένου να υπολογισθεί το ποσό της οφειλόμενης στην προσφεύγουσα ετήσιας αποζημιώσεως, οι παραγωγοί των απορριμμάτων υποχρεούνται να δηλώνουν τις ακριβείς ποσότητες συσκευασιών που τέθηκαν στην αγορά ανά μήνα ή τρίμηνο, το αργότερο τη δέκατη ημέρα του δεύτερου μήνα που ακολουθεί τη λήξη της περιόδου που αποτελεί το αντικείμενο της απογραφής, αναλόγως του αν πρόκειται περί μεγάλου ή μικρού παραγωγού. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι οι ποσότητες συσκευασιών που καλύπτονται από τις συμβάσεις παραχωρήσεως άδειας και απαλλαγής μπορούν να υπολογισθούν από την προσφεύγουσα βάσει των συμβάσεων αυτών και των στοιχείων που αυτή λαμβάνει περιοδικώς.

118 Ασφαλώς, τα οριστικά στοιχεία για το προηγούμενο ημερολογιακό έτος θα είναι διαθέσιμα μόλις στη διάρκεια του πρώτου δεκαημέρου του δεύτερου μήνα που ακολουθεί τη λήξη του τελευταίου μήνα ή του τελευταίου τριμήνου του εν λόγω έτους.

Εντούτοις, το γεγονός αυτό δεν σημαίνει, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, ότι ο διαχωρισμός των συσκευασιών θα είναι δυνατός μόνο μετά την πάροδο δεκαπέντε μηνών από την έναρξη της εμπορικής χρήσεως, αποκλείοντας το «συνεχή διαχωρισμό» των συλλεγομένων συσκευασιών. Ο διαχωρισμός των συλλεγομένων συσκευασιών θα μπορεί να γίνει κατά τη συλλογή με βάση τις πραγματικές ποσότητες συσκευασιών για τις οποίες έχουν παραχωρηθεί άδειες που τέθηκαν στην αγορά στη διάρκεια των προηγούμενων μηνών. Το αποτέλεσμα του διαχωρισμού αυτού θα διορθωθεί στο τέλος του έτους διά της καταβολής αποζημιώσεως βάσει των οριστικών πραγματικών ποσοτήτων τις οποίες γνωστοποίησαν οι παραγωγοί απορριμμάτων. Όπως ανέφερε η Επιτροπή, ο διαχωρισμός θα μπορούσε, επίσης, να στηρίζεται σε αναμενόμενες ποσότητες, οι οποίες θα μπορούν να προσαρμόζονται μόνο σε συγκεκριμένα χρονικά σημεία. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία της δικογραφίας, η τελευταία αυτή δυνατότητα προτάθηκε από την προσφεύγουσα και έγινε δεκτή από την Επιτροπή στο πλαίσιο της ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων.

119 Τρίτον, επισημαίνεται ότι, όπως προέκυψε από την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσβαλλόμενη απόφαση εκτελέστηκε προσωρινά με τρόπο ικανοποιητικό για τους διαδίκους.

120 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο συνεχής διαχωρισμός των συλλεγομένων συσκευασιών δεν συνιστά εμπόδιο για τον υλοποιήσιμο χαρακτήρα της υποχρεώσεως που προβλέπεται από το άρθρο 3, στοιχείο β΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως και, επομένως, δεν επιβάλλει, αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, τη χρησιμοποίηση μεθόδου διαχωρισμού καθορισμένης εκ των προτέρων και ισχύουσας για ένα έτος.

121 Η ορθότητα του παραπάνω συμπεράσματος δεν αναιρείται από τα λοιπά επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

122 Όσον αφορά, πρώτον, το επιχείρημα ότι δεν υφίσταται σχέση μεταξύ του περιορισμού του ανταγωνισμού και της επιβληθείσας υποχρεώσεως, αυτό πρέπει να θεωρηθεί αβάσιμο. Από τις αιτιολογικές σκέψεις 290 και 293 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι υφίσταται σαφής σχέση μεταξύ, αφενός, της επιβληθείσας υποχρεώσεως και, αφετέρου, του κινδύνου στεγανοποιήσεως της προηγούμενης κάθετης αγοράς έναντι των ανταγωνιστών της προσφεύγουσας καθώς και του κινδύνου περιορισμού της ζήτησης υπηρεσιών συλλογής και διαλογής στην αγορά συλλογής και διαλογής οικιακών συσκευασιών. Ο εν λόγω κίνδυνος απορρέει από τη χορήγηση ατομικής απαλλαγής στις συμφωνίες δυνάμει των οποίων η προσφεύγουσα συμβάλλεται με ένα μόνον εταίρο ανά περιφέρεια αποκομιδής και επιφυλάσσει στον εαυτό της δυνατότητες οι οποίες θα μπορούσαν να παρεμποδίσουν τη συγχρησιμοποίηση των εγκαταστάσεων συλλογής και διαλογής. Η εν λόγω υποχρέωση σκοπεί, επομένως, να αποφευχθεί το ενδεχόμενο η προσφεύγουσα να λάβει πιστοποιητικά ή αποδεικτικά στοιχεία τα οποία να αφορούν τις ποσότητες συσκευασιών που αναλογούν στα ανταγωνιστικά συστήματα με τα οποία αυτή μοιράζεται τις εγκαταστάσεις συλλογής και να δεσμεύσει για τον εαυτό της τις ποσότητες που αναλογούν στα εν λόγω συστήματα, ιδίως, έναντι της αυστριακής εποπτεύουσας αρχής. Μια τέτοια συμπεριφορά εκ μέρους της προσφεύγουσας θα εμπόδιζε τα ανταγωνιστικά συστήματα να καλύψουν τις ποσοστώσεις παραλαβής τους και θα καθιστούσε δυσχερή την επιβίωσή τους στην αγορά. Η εξαφάνισή τους από την αγορά θα οδηγούσε σε περιορισμό της ζήτησης υπηρεσιών συλλογής και διαλογής στην αγορά συλλογής και διαλογής οικιακών συσκευασιών. Επομένως, αντίθετα προς τα επιχειρήματα που προβάλλει η προσφεύγουσα και ενόψει του άρθρου 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 17, ορθώς η Επιτροπή επέβαλε την οικεία υποχρέωση με σκοπό να αποφευχθεί το ενδεχόμενο η χορηγηθείσα στην προσφεύγουσα ατομική απαλλαγή να οδηγήσει σε περιορισμό του ανταγωνισμού στην αγορά των συστημάτων διαθέσεως οικιακών συσκευασιών και, επομένως, σε περιορισμό της ζήτησης των υπηρεσιών συλλογής και διαλογής οικιακών συσκευασιών.

123 Όσον αφορά, δεύτερον, τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή αντέγραψε σε μεγάλο βαθμό το περιεχόμενο της υποχρεώσεως του άρθρου 3, στοιχείο β΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως από την απόφαση που αναφέρεται στο γερμανικό σύστημα διαθέσεως απορριμμάτων, χωρίς να λάβει υπόψη τις ιδιαιτερότητες του συστήματος ARA, αυτός πρέπει επίσης να θεωρηθεί αβάσιμος. Συγκεκριμένα, από την εξέταση των επίμαχων δύο αποφάσεων καθίσταται σαφές ότι οι παράγραφοί τους δεν ταυτίζονται κατά το περιεχόμενο. Επιπλέον, αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, από την εξέταση της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι τα πιστοποιητικά ή τα αποδεικτικά στοιχεία στα οποία αναφέρεται η υποχρέωση που επιβάλλει το άρθρο 3, στοιχείο β΄, της εν λόγω αποφάσεως δεν σκοπούν να υποκαταστήσουν την παράδοση των συλλεγομένων συσκευασιών, αλλά να πιστοποιήσουν

ποιο τμήμα των συλλεγομένων συσκευασιών αναλογεί στην προσφεύγουσα. Κατά το άρθρο 11, παράγραφος 8, της κανονιστικής αποφάσεως, και την υποχρέωση 2 της άδειας περί συγκροτήσεως και εκμεταλλεύσεως συστήματος συλλογής και ανακυκλώσεως, τα πιστοποιητικά αυτά χρησιμεύουν προς απόδειξη ενώπιον της αυστριακής εποπτεύουσας αρχής του ότι η προσφεύγουσα καλύπτει τις ποσοστώσεις αποκομιδής που της αναλογούν. Κατά την αιτιολογική σκέψη 291 της προσβαλλομένης αποφάσεως, τα πιστοποιητικά αυτά μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν προς μείωση της αποζημιώσεως που καταβάλλεται στους εταίρους αποκομιδής στις περιπτώσεις συγχρησιμοποιήσεως των εγκαταστάσεων συλλογής.

124 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι οι μέθοδοι διαχωρισμού που προτείνει η Επιτροπή στηρίζονται σε στοιχεία στα οποία η προσφεύγουσα έχει εύκολη πρόσβαση κατά τον χρόνο του διαχωρισμού των οικιακών συσκευασιών, όπως οι αναμενόμενες ποσότητες ή οι ποσότητες για τις οποίες χορηγήθηκε η άδεια όσον αφορά τους προηγούμενους μήνες και ότι, επομένως, οι μέθοδοι αυτές λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες του συστήματος ARA κατά τον ίδιο τρόπο με την προταθείσα από την προσφεύγουσα μέθοδο. Η μόνη διαφορά έγκειται στο γεγονός ότι, στο πλαίσιο των μεθόδων που προτείνει η Επιτροπή, οι αναμενόμενες ποσότητες ή οι ποσότητες για τις οποίες έχουν παραχωρηθεί άδειες όσον αφορά τους προηγούμενους μήνες μπορούν να διορθωθούν a posteriori, για παράδειγμα βάσει των πραγματικών και οριστικών ποσοτήτων συσκευασιών για τις οποίες έχει παραχωρηθεί άδεια που τίθενται στην αγορά και γνωστοποιούνται από τους παραγωγούς απορριμμάτων. Όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 118 ανωτέρω, η διόρθωση αυτή a posteriori δεν αντιβαίνει σε ένα συνεχή διαχωρισμό των συλλεγομένων συσκευασιών μεταξύ των συλλογικών συστημάτων που μοιράζονται τις εγκαταστάσεις συλλογής. Επομένως, αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η υποχρέωση είναι υλοποιήσιμη.

125 Κατά συνέπεια, ο ως άνω λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του πέμπτου λόγου ακυρώσεως που αντλείται από παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας

Επιχειρήματα των διαδίκων

126 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η υποχρέωση που προβλέπεται από το άρθρο 3, στοιχείο β΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας, στο μέτρο που τής επιβάλλει υποχρεώσεις οι οποίες θα μπορούσαν να την εμποδίσουν να καλύψει τις καθορισθείσες ποσοστώσεις και να απειλήσουν, επομένως, την επιβίωσή της. Συγκεκριμένα, η εν λόγω υποχρέωση περιορίζει την πρόσβαση της προσφεύγουσας στις ικανότητες συλλογής που διαθέτει. Για τον λόγο ακριβώς αυτόν, η προσφεύγουσα επεφύλαξε στον εαυτό της το δικαίωμα να διαμορφώσει το σύστημά της, απαγορεύοντας συμβατικώς στις επιχειρήσεις αποκομιδής να ενεργούν με δική τους πρωτοβουλία. Η έλλειψη αναλογικότητας είναι ιδιαιτέρως εμφανής σε δύο περιπτώσεις, ήτοι στην περίπτωση της εκ μέρους άλλου συλλογικού συστήματος αποκτήσεως πρόσθετων ποσοτήτων καλυπτόμενων από άδειες και στην περίπτωση της εκ μέρους των λοιπών συλλογικών συστημάτων συγκροτήσεως εγκαταστάσεων συλλογής οι οποίες ανήκουν, εν όλω ή εν μέρει, σε καθένα από τα συστήματα αυτά.

127 Στην πρώτη περίπτωση, η προσφεύγουσα φρονεί ότι η εμφάνιση ενός άλλου συλλογικού συστήματος στην αγορά θα περιόριζε το μερίδιο του συστήματος ARA επί των συνολικών ποσοτήτων οικιακών συσκευασιών και, κατ' ακολουθία, το μερίδιό του αγοράς. Συγκεκριμένα, οι ανταγωνιστές δεν θα περιορίζονταν να δελεάσουν τους πελάτες του συστήματος ARA, αλλά επιπλέον θα προωθούσαν στην αγορά πρόσθετες ποσότητες συσκευασιών καλυπτόμενες από άδειες οι οποίες, επί του παρόντος, δεν παραλαμβάνονται ούτε από τους κατασκευαστές ούτε από τους διανομείς και τις οποίες η προσφεύγουσα αποκαλεί «ποσότητες συσκευασιών παρασίτων των επιχειρήσεων». Στην περίπτωση αυτή, το μερίδιο των συλλεγομένων από τους περιφερειακούς εταίρους ειδών το οποίο θα μπορούσε να διεκδικήσει η προσφεύγουσα θα περιοριζόταν, γεγονός που δεν θα της επέτρεπε να καλύψει τις καθορισθείσες ποσοστώσεις, με συνέπεια ότι το Bundesministerium für Umwelt, Jugend und Familie (αυστριακό υπουργείο Περιβάλλοντος, Νεότητας και Οικογένειας) θα μπορούσε να προβεί σε ανάκληση της αδείας της. Στο πλαίσιο αυτό, η επιβληθείσα από την Επιτροπή υποχρέωση περιορίζει την πρόσβαση της προσφεύγουσας στις ικανότητες συλλογής.

128 Επιπλέον, η προσφεύγουσα φρονεί ότι η προταθείσα από την Επιτροπή λύση, περί αναπροσαρμογής του αριθμού των κάδων προκειμένου να αντιμετωπισθούν μεγαλύτερες ποσότητες συλλογής, δεν είναι ικανοποιητική. Κατ' αυτό τον τρόπο, η προσφεύγουσα μόνον a posteriori θα μπορούσε να πληροφορηθεί ότι οι ικανότητες συλλογής δεν επαρκούν και τα διορθωτικά μέτρα δεν θα μπορούσαν πραγματικά να ληφθούν πριν την πάροδο δύο ετών. Για τον λόγο αυτόν η προσφεύγουσα φρονεί ότι, προκειμένου τα ανταγωνιστικά συλλογικά συστήματα να μπορούν να συγχρησιμοποιούν τους κάδους, θα πρέπει να καθορίζουν, εκ των προτέρων, κάθε έτος τον αριθμό των αναγκαίων κάδων και τις αντίστοιχες ποσότητες συλλογής.

129 Η προσφεύγουσα διευκρινίζει ότι η παροχή ικανοτήτων συλλογής και η πρόσβαση στις συλλεγόμενες ποσότητες ανάγονται στην ίδια προβληματική και ότι, αν η επίμαχη υποχρέωση την ανάγκαζε να παραχωρήσει ποσότητες συλλογής σε ανταγωνιστές, όλες οι προβλέψεις που αναφέρονται στις ικανότητές της συλλογής θα καθίσταντο κενό γράμμα.

130 Όσον αφορά τη δεύτερη περίπτωση, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι τα ανταγωνιστικά συστήματα είναι, κυρίως, προμηθευτές ειδικευμένοι σε κάποια συγκεκριμένα είδη συσκευασιών οι οποίοι είναι σε θέση να συγκροτήσουν άλλες εγκαταστάσεις συλλογής, χρησιμοποιώντας συμπληρωματικώς τις εγκαταστάσεις που εκμεταλλεύεται η ίδια. Αυτό ισχύει ιδίως στην περίπτωση των συστημάτων Öko-Box και Bonus. Κατά την προσφεύγουσα, η συμπεριφορά αυτή των ανταγωνιστικών συστημάτων είναι αναμενόμενη, διότι η συγχρησιμοποίηση των εγκαταστάσεων συλλογής δεν συνεπάγεται πραγματικό ανταγωνισμό τιμών, ο οποίος υφίσταται μόνο σε περίπτωση συγκροτήσεως χωριστών εγκαταστάσεων συλλογής. Στο πλαίσιο αυτό, η προσφεύγουσα φρονεί ότι, ακόμη και σε περίπτωση μερικής μόνο συγχρησιμοποιήσεως των εγκαταστάσεων συλλογής, αυτή θα αναγκαζόταν, λόγω της επιβληθείσας υποχρεώσεως, να παραιτηθεί από την παραλαβή συλλεγομένων ποσοτήτων που υπερβαίνουν την αναλογία που αντιστοιχεί στις ανάγκες του ανταγωνιστικού συστήματος, πράγμα το οποίο θα ήταν προφανώς παράλογο.

131 Εξάλλου, η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι δεν έδωσε λύση στο πρόβλημα της μερικής συγχρησιμοποιήσεως των εγκαταστάσεων συλλογής και ότι δεν εξέτασε καν την υποβληθείσα συμβιβαστική πρόταση.

132 Τέλος, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η υποχρέωση που προβλέπεται από το άρθρο 3, στοιχείο β΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως την αναγκάζει να προβεί σε αναδιοργάνωση της συλλογής συσκευασιών, γεγονός που συνεπάγεται αύξηση του κόστους συλλογής και, συνακόλουθα, απώλεια της αποτελεσματικότητας του συστήματος ARA. Ως εκ τούτου, η προσφεύγουσα φρονεί ότι το οικείο κόστος πρέπει να επιβαρύνει αυτούς οι οποίοι επωφελούνται από τη συγχρησιμοποίηση των εγκαταστάσεων συλλογής, ήτοι τα ανταγωνιστικά συστήματα και τους εταίρους αποκομιδής. Επίσης, η προσφεύγουσα φρονεί ότι το κόστος λειτουργίας του συστήματος (ή συστημικό κόστος) πρέπει ομοίως να επιβαρύνει τα ανταγωνιστικά συστήματα.

133 Η Επιτροπή και οι παρεμβαίνουσες αμφισβητούν το σύνολο των επιχειρημάτων που προβάλλει η προσφεύγουσα.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

134 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η αρχή της αναλογικότητας, η οποία συνιστά γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου, επιτάσσει οι πράξεις των κοινοτικών οργάνων να μην υπερβαίνουν τα όρια του καταλλήλου και του αναγκαίου για την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκει η οικεία ρύθμιση, εξυπακουομένου ότι, οσάκις υφίσταται επιλογή μεταξύ περισσοτέρων καταλλήλων μέτρων, πρέπει να επιλέγεται το λιγότερο καταναγκαστικό (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 11ης Ιουλίου 2002, C-210/00, Käserei Champignon Hofmeister, Συλλογή 2002, σ. I-6453, σκέψη 59· της 9ης Σεπτεμβρίου 2004, C-184/02 και C-223/02, Ισπανία και Φινλανδία κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, Συλλογή 2004, σ. I-7789, σκέψη 57, και της 7ης Ιουλίου 2009, C-558/07, S P C M κ.λπ., Συλλογή 2009, σ. I-5783, σκέψη 41).

135 Εν προκειμένω, η Επιτροπή, με την προβλεπόμενη από το άρθρο 3, στοιχείο β΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως υποχρέωση, σκοπεί να αποτρέψει το ενδεχόμενο καταργήσεως του ανταγωνισμού στην αγορά των συστημάτων διαθέσεως οικιακών απορριμμάτων το οποίο θα μπορούσε να ανακύψει σε περίπτωση χορηγήσεως ατομικής απαλλαγής στις κοινοποιηθείσες από την προσφεύγουσα συμφωνίες συλλογής και διαλογής και το οποίο θα οδηγούσε σε περιορισμό της ζήτησης των υπηρεσιών

διαλογής και συλλογής στην αγορά συλλογής και διαλογής οικιακών συσκευασιών. Συγκεκριμένα, από τις αιτιολογικές σκέψεις 290 και 292 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι, στις περιπτώσεις συγχρησιμοποιήσεως των εγκαταστάσεων διαλογής, η προσφεύγουσα θα μπορούσε να δεσμεύσει ολόκληρη την ποσότητα των συλλεγόμενων συσκευασιών για τον εαυτό της καθιστώντας με τον τρόπο αυτό αδύνατο για τους ανταγωνιστές να καλύψουν τις ποσοστώσεις τους. Όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 122 ανωτέρω, η επιβολή στην προσφεύγουσα της απαγορεύσεως να ζητεί πιστοποιητικά ή αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τις ποσότητες συσκευασιών που αντιστοιχούν στο μερίδιο των ανταγωνιστών της επί του συνόλου των οικιακών συσκευασιών επιτρέπει να αποφευχθεί το ενδεχόμενο η προσφεύγουσα να δεσμεύσει για τον εαυτό της το σύνολο των συλλεγομένων συσκευασιών, ιδίως έναντι της αυστριακής εποπτεύουσας αρχής, στην οποία η προσφεύγουσα θα πρέπει να αποδείξει διά της προσκομίσεως αποδεικτικών στοιχείων ότι κάλυψε την ποσόστωσή της. Επίσης, όπως προκύπτει από τη σκέψη 123 ανωτέρω, η απαγόρευση αυτή είναι σύμφωνη με τις ιδιαιτερότητες του συστήματος ARA.

136 Προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο η προσφεύγουσα να προσπαθήσει να δεσμεύσει για τον εαυτό της το σύνολο των συλλεγομένων συσκευασιών, πρέπει να γίνει ένας διαχωρισμός των συσκευασιών. Συναφώς, η Επιτροπή πρότεινε μεθόδους διαχωρισμού στηριζόμενες σε ακριβή μερίδια τα οποία αντιστοιχούν στις ποσότητες κάθε συστήματος για τις οποίες έχουν παραχωρηθεί άδειες, γεγονός που εξουδετερώνει τον κίνδυνο η προσφεύγουσα να μονοπωλήσει τις συλλεγόμενες συσκευασίες. Συγκεκριμένα, οι μέθοδοι αυτές διαχωρισμού εμποδίζουν την προσφεύγουσα να προσπαθήσει να αποδυναμώσει τη θέση των ανταγωνιστικών συστημάτων αυξάνοντας τεχνητά τις γνωστοποιούμενες στους εταίρους αποκομιδής ποσότητες. Επομένως, οι οικείες μέθοδοι είναι ικανοποιητικές από την άποψη του επιδιωκόμενου σκοπού, ήτοι προς αποφυγή της καταργήσεως του ανταγωνισμού στην αγορά των συστημάτων διαθέσεως οικιακών συσκευασιών και, επομένως, προς αποφυγή του περιορισμού της ζήτησης υπηρεσιών συλλογής και διαλογής στην αγορά συλλογής και διαλογής οικιακών συσκευασιών.

137 Επομένως, η υποχρέωση που περιλαμβάνεται στο άρθρο 3, στοιχείο β΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν είναι ακατάλληλη υπό το πρίσμα του επιδιωκόμενου από την Επιτροπή σκοπού (βλ. υπό την έννοια αυτή, απόφαση Käserei Champignon Hofmeister, προπαρατεθείσα, σκέψεις 60 έως 64).

138 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από τα επιχειρήματα που προβάλλει η προσφεύγουσα σχετικά με την απόκτηση από άλλο συλλογικό σύστημα πρόσθετων ποσοτήτων καλυπτόμενων από άδειες και τη μερική χρησιμοποίηση των εγκαταστάσεων συλλογής που αυτή έχει συγκροτήσει.

139 Πρώτον, όσον αφορά το επιχείρημα σχετικά με την απόκτηση από άλλο συλλογικό σύστημα πρόσθετων ποσοτήτων για τις οποίες έχει παραχωρηθεί άδεια, αφενός, πρέπει να υπογραμμισθεί ότι το άρθρο 11, παράγραφος 7, της κανονιστικής αποφάσεως, ως ίσχυε κατά τον κρίσιμο για την παρούσα υπόθεση χρόνο, ορίζει ότι τα ποσοστά πρέπει να καθορίζονται κατά τρόπον ώστε να συλλέγεται τουλάχιστον το 50 % της ποσότητας εκάστου υλικού συσκευασίας για το οποίο προβλέπεται η συμμετοχή σε ορισμένο σύστημα. Αφετέρου, βάσει της υποχρεώσεως 1 της αδείας περί συγκροτήσεως και εκμεταλλεύσεως συστήματος συλλογής και ανακυκλώσεως, οι ελάχιστες ποσότητες συλλογής και ανακυκλώσεως που αναλογούν στην προσφεύγουσα θα υπολογίζονται «σε συνάρτηση με τις ποσότητες συσκευασιών οι οποίες, στη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους, αποτελούν το αντικείμενο συμβάσεως, σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 7, της [κανονιστικής αποφάσεως]». Επομένως, ο συνυπολογισμός των «συσκευασιών παρασίτων», ήτοι των συσκευασιών οι οποίες, επί του παρόντος, δεν παραλαμβάνονται από κανένα σύστημα διαθέσεως, ουδεμία επίδραση θα έχει επί των ποσοστώσεων της προσφεύγουσας, οι οποίες θα εξακολουθήσουν να υπολογίζονται με τον προαναφερθέντα τρόπο. Εξάλλου, είναι ασφαλώς αληθές ότι το γεγονός ότι οι «συσκευασίες παράσιτα» μπορούν να καταστούν συσκευασίες καλυπτόμενες από άδειες παραχωρούμενες στα ανταγωνιστικά της προσφεύγουσας συστήματα έχει ως συνέπεια ότι η προσφεύγουσα δεν θα μπορεί να συνυπολογίσει τις συσκευασίες αυτές προς κάλυψη της ποσοστώσεώς της. Εντούτοις, ενόψει της οικονομίας της εφαρμοστέας εθνικής νομοθετικής ρυθμίσεως, σε περίπτωση συγχρησιμοποιήσεως των εγκαταστάσεων συλλογής, τα συστήματα δεν πρέπει να στηρίζονται στις «συσκευασίες παράσιτα» προκειμένου να συγκεντρώσουν την ποσότητα συσκευασιών που είναι αναγκαία για την κάλυψη της ποσοστώσεώς τους, αλλά οφείλουν να αυξάνουν τις ικανότητές τους συλλογής, αυξάνοντας, για παράδειγμα τη συχνότητα εκκενώσεως των κάδων.

140 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από το επιχείρημα ότι η προσφεύγουσα μόνον a posteriori θα είναι σε θέση να γνωρίζει ότι οι προβλεπόμενες ικανότητες συλλογής δεν επαρκούν. Συγκεκριμένα, όπως αναφέρθηκε στη σκέψη 118 ανωτέρω, η προσφεύγουσα είναι σε θέση να εκτιμήσει εκ των προτέρων την ποσότητα των καλυπτόμενων από άδειες συσκευασιών και, με βάση το στοιχείο αυτό, να καθορίσει ποιες είναι οι ανάγκες της συλλογής και να αποφασίσει αν πρέπει να αυξήσει τις ικανότητες συλλογής. Επίσης, η προσφεύγουσα έχει τη δυνατότητα να διορθώσει τις προβλεφθείσες ικανότητες συλλογής, ανάλογα με τις ποσότητες συσκευασιών που

πράγματι τίθενται στην αγορά και που γνωστοποιούνται σε συνεχή βάση από τους δικαιούχους των αδειών.

141 Τέλος, αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η συγχρησιμοποίηση των εγκαταστάσεων συλλογής δεν συνιστά βλαπτική γι' αυτήν πραγματική παραχώρηση των ικανοτήτων συλλογής υπέρ των νέων ανταγωνιστών. Στην πραγματικότητα, η συγχρησιμοποίηση δεν περιορίζει τις ικανότητες συλλογής της προσφεύγουσας, διότι οι ικανότητες συλλογής αποτελούν συνάρτηση των καλυπτόμενων από άδειες ποσοτήτων συσκευασιών τις οποίες κάθε σύστημα συλλογής γνωστοποιεί στους εταίρους αποκομιδής και, επομένως, λαμβάνουν υπόψη την αύξηση των ποσοτήτων συσκευασιών για τις οποίες έχουν παραχωρηθεί άδειες εντός κάθε περιφέρειας αποκομιδής. Επομένως, όπως αναφέρθηκε στη σκέψη 139 ανωτέρω, η προσφεύγουσα, προκειμένου να καλύψει τις ποσοστώσεις, θα πρέπει να προσαρμόσει τις ικανότητες συλλογής στις νέες ανάγκες, ζητώντας, για παράδειγμα, από τους εταίρους να αυξήσουν τη χωρητικότητα των κάδων ή αυξάνοντας τη συχνότητα εκκενώσεως των κάδων.

142 Κατά συνέπεια, το επιχείρημα που αναφέρεται στην απόκτηση από ανταγωνιστικό συλλογικό σύστημα πρόσθετων ποσοτήτων καλυπτόμενων από άδειες πρέπει να απορριφθεί.

143 Δεύτερον, το επιχείρημα που αναφέρεται στη μερική χρησιμοποίηση των εγκαταστάσεων συλλογής που έχει συγκροτήσει η προσφεύγουσα από συστήματα τα οποία διαθέτουν δικές τους εγκαταστάσεις συλλογής δεν αναιρεί τον σύμφωνο προς την αρχή της αναλογικότητας χαρακτήρα της επίμαχης υποχρεώσεως. Στο πλαίσιο αυτό, όπως προκύπτει από τα έγγραφα της δικογραφίας, η επιβληθείσα στην προσφεύγουσα με το άρθρο 3, στοιχείο β΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως υποχρέωση δεν παρέχει στα ανταγωνιστικά συστήματα, που ζητούν να τους επιτραπεί η μερική χρησιμοποίηση των εγκαταστάσεων συλλογής, το δικαίωμα να δεσμεύουν για τους εαυτούς τους ποσότητα συσκευασιών ίση προς τη συνολική ποσότητα συσκευασιών που τίθενται στην αγορά και που καλύπτονται από άδειες των οποίων δικαιούχοι είναι τα οικεία συστήματα. Αντιθέτως, τα ανταγωνιστικά συστήματα υποχρεούνται να γνωστοποιούν εκ των προτέρων το τμήμα των ποσοτήτων συσκευασιών που καλύπτονται από άδειες των οποίων δικαιούχοι είναι τα οικεία συστήματα σε σχέση με το οποίο επιθυμούν να προσφύγουν σε συγχρησιμοποίηση και μόνον το τμήμα αυτό θα ληφθεί υπόψη για τον διαχωρισμό των συλλεγομένων συσκευασιών. Εξάλλου, επισημαίνεται

ότι η δυνατότητα αυτή προτάθηκε από την προσφεύγουσα και έγινε δεκτή από την Επιτροπή κατά την ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων.

144 Όσον αφορά τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι η ολική ή μερική συγχρησιμοποίηση των εγκαταστάσεων συλλογής δεν συνεπάγεται πραγματικό ανταγωνισμό τιμών, πρέπει να υπομνησθεί ότι η προσβαλλόμενη απόφαση παρέχει στην προσφεύγουσα τη δυνατότητα να μειώσει την αποζημίωση που προβλέπουν οι συμφωνίες εταιρικής σχέσεως. Επομένως, οι ανταγωνιστές της προσφεύγουσας θα επιβαρυνθούν τόσο με το κόστος της τοποθετήσεως των κάδων και των σάκων συλλογής όσο και με το κόστος της συλλογής από νοικοκυριά και χρήστες που παράγουν παρόμοια ποσότητα συσκευασιών και της μεταφοράς των καλυπτόμενων από άδειες συσκευασιών που τους αναλογούν. Ασφαλώς, το γεγονός αυτό θέτει τους ανταγωνιστές, από την άποψη ορισμένων δαπανών, στην ίδια κατάσταση με την προσφεύγουσα. Εντούτοις, ενόψει των ενδεχόμενων διαφορών όσον αφορά την οργάνωση και τη διαχείριση του συστήματος, την αποδοτική ανακύκλωση και την εμπορία των υλικών καθώς και την εμπορική πολιτική των διαφόρων επιχειρήσεων, δεν μπορεί να αποκλεισθεί ένας ανταγωνισμός στο επίπεδο των τιμών.

145 Όσον αφορά τον αναγκαίο χαρακτήρα της επίμαχης υποχρεώσεως, από τις αιτιολογικές σκέψεις 290 και 293 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι χωρίς την εν λόγω υποχρέωση, η προσφεύγουσα ενδέχεται να προσπαθήσει να ελέγξει τον διαχωρισμό των συλλεγομένων συσκευασιών, δεσμεύοντας για τον εαυτό της ένα τμήμα των συσκευασιών το οποίο στην πραγματικότητα δεν της αναλογεί. Μολονότι η προσφεύγουσα πρότεινε άλλη μέθοδο διαχωρισμού στηριζόμενη σε συγκεκριμένη ικανότητα παραλαβής, καθοριζόμενη κάθε έτος και εκ των προτέρων σε συνάρτηση με τις ποσότητες για τις οποίες αναμένεται να παραχωρηθούν άδειες, εντούτοις δεν κατόρθωσε να αποδείξει ότι υφίστανται άλλα μέτρα που καθιστούν άσκοπη την επιβολή της υποχρεώσεως αυτής. Συγκεκριμένα, δεδομένης της ισχύος της προσφεύγουσας στην αγορά, η προταθείσα από αυτή μέθοδος διαχωρισμού δεν θα την εμπόδιζε να τροποποιεί τις αιτούμενες κάθε έτος ποσότητες, αυξάνοντας τεχνητά τις ποσότητες για τις οποίες αναμένεται να παραχωρηθούν άδειες, προκειμένου να αποδυναμώσει τη θέση των ανταγωνιστικών συστημάτων και, επομένως, να περιορίσει το τμήμα των κάδων που διατίθεται στους ανταγωνιστές. Όπως επισήμανε η Επιτροπή με τις έγγραφες παρατηρήσεις της, χωρίς η προσφεύγουσα να αποκρούσει το επιχείρημα αυτό, τα ανταγωνιστικά συστήματα θα επιχειρήσουν με τη σειρά τους να απαντήσουν αυξάνοντας τις αιτούμενες ποσότητες, γεγονός που θα οδηγήσει σε αγώνα μεριδίων μεταξύ των ανταγωνιστικών συστημάτων, προπάντων στις ελκυστικότερες από οικονομικής απόψεως περιφέρειες, στις οποίες η προσφεύγουσα θα βρίσκεται σε πλεονεκτική θέση ενόψει της ισχύος της στην αγορά. Αντιθέτως, ο διαχωρισμός που προβλέπεται στο άρθρο 3, στοιχείο β΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως στηρίζεται σε μεθόδους, κατάλληλες, αντικειμενικές και επαληθεύσιμες, οι οποίες

προστατεύουν τα συμφέροντα των νέων ανταγωνιστών, σεβόμενες συγχρόνως τη θέση της προσφεύγουσας στην αγορά.

146 Επομένως, δεν υφίσταται άλλο, εξίσου αποτελεσματικό, μέτρο προς αποφυγή της καταργήσεως του ανταγωνισμού στην κάθετη προηγούμενη αγορά. Κατ' ακολουθία, η υποχρέωση που προβλέπεται από το άρθρο 3, στοιχείο β΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως είναι αναγκαία για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού [βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις του Δικαστηρίου Käserei Champignon Hofmeister, προπαρατεθείσα, σκέψη 66, και της 10ης Δεκεμβρίου 2002, C-491/01, British American Tobacco (Investments) και Imperial Tobacco, Συλλογή 2002, σ. I-11453, σκέψη 139].

147 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η επίμαχη υποχρέωση δεν παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας, καθόσον συνιστά μέτρο που καθιστά δυνατή την επίτευξη του επιδιωκόμενου με την προσβαλλόμενη απόφαση σκοπού, ήτοι της αποφυγής του περιορισμού του ανταγωνισμού στην αγορά των συστημάτων διαθέσεως οικιακών συσκευασιών και του συνακόλουθου περιορισμού της ζήτησης υπηρεσιών συλλογής και διαλογής οικιακών συσκευασιών, και δεν βαίνει πέραν αυτού που απαιτείται για την επίτευξη του ως άνω σκοπού.

148 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από το επιχείρημα που στηρίζεται στην απώλεια αποτελεσματικότητας του συστήματος ARA συνεπεία του ότι, στην περίπτωση συγχρησιμοποιήσεως των εγκαταστάσεων συλλογής, η προσφεύγουσα δεν έχει την δυνατότητα μετακυλίσεως ορισμένων δαπανών στα ανταγωνιστικά συστήματα και στους εταίρους αποκομιδής. Αφενός, όσον αφορά τα συστημικά κόστη, από τις αιτιολογικές σκέψεις 139 και 304 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι αυτά συνδέονται με τη συγκρότηση του συστήματος ARA και ανταποκρίνονται στις ιδιομορφίες του. Στην περίπτωση συγχρησιμοποιήσεως, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι οι ανταγωνιστές οι οποίοι προβαίνουν σε συγχρησιμοποίηση των εγκαταστάσεων συλλογής απολαύουν, επίσης, του συνόλου των υπηρεσιών του συστήματος ARA για την ανάπτυξη της δραστηριότητάς τους διαθέσεως των απορριμμάτων. Αντιθέτως, δεν αποκλείεται οι ανταγωνιστές, στηριζόμενοι στη συγχρησιμοποίηση

μόνον των εγκαταστάσεων συλλογής, να αναπτύξουν τη δική τους τεχνολογία για τη διάθεση των απορριμμάτων. Επομένως, το γεγονός ότι η προσφεύγουσα οφείλει να επιβαρύνεται με τις δαπάνες αυτές δεν συνεπάγεται απώλεια αποτελεσματικότητας του συστήματος ARA και, επομένως, δεν δικαιολογείται μετακύλιση των οικείων δαπανών σε τρίτους. Αφετέρου, όσον αφορά το κόστος που απορρέει από τη συγχρησιμοποίηση των εγκαταστάσεων συλλογής, υπογραμμίζεται ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε τον βαθμό στον οποίον η συγχρησιμοποίηση αυτή θα συνεπαγόταν τροποποίηση του κόστους ανά κιλό συλλεγομένων συσκευασιών. Επομένως, δεν μπορεί να αποδειχθεί ο βαθμός κατά το οποίον η συγχρησιμοποίηση θα μπορούσε να περιορίσει την αποτελεσματικότητα του συστήματος ARA, αν η προσφεύγουσα δεν είχε τη δυνατότητα μετακυλίσεως του κόστους αυτού σε τρίτους.

149 Κατά συνέπεια, ο ως άνω λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του έκτου λόγου ακυρώσεως που αντλείται από ύπαρξη αντιφάσεων μεταξύ του διατακτικού και του σκεπτικού της προσβαλλομένης αποφάσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

150 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι μεταξύ των αιτιολογικών σκέψεων 301 και 313 της προσβαλλομένης αποφάσεως και του διατακτικού της, ιδίως δε του άρθρου 3, στοιχείο β΄, υπάρχουν αντιφάσεις. Το άρθρο αυτό δεν προβλέπει τη δυνατότητα μη εφαρμογής της υποχρεώσεως στην περίπτωση που τα ανταγωνιστικά συστήματα δεν ζητούν τη συγχρησιμοποίηση των εγκαταστάσεων συλλογής και δεν περιλαμβάνει καμία ένδειξη σχετικά με το χρονικό σημείο εφαρμογής της οικείας υποχρεώσεως. Κατά την προσφεύγουσα, το διατακτικό της προσβαλλομένης αποφάσεως θα έπρεπε να διορθωθεί κατά τρόπον ώστε το γράμμα της να τονίζει τη σχέση που υφίσταται μεταξύ της επιβολής της υποχρεώσεως, της συγχρησιμοποιήσεως των εγκαταστάσεων συλλογής και του χρονικού σημείου από του οποίου η υποχρέωση έχει εφαρμογή.

Η προσφεύγουσα καταλήγει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν είναι ούτε αρκούντως ακριβής ούτε σαφώς διατυπωμένη.

151 Η Επιτροπή αμφισβητεί το σύνολο των επιχειρημάτων που προβάλλει η προσφεύγουσα.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

152 Διαπιστώνεται ότι, μολονότι είναι αληθές ότι το άρθρο 3, στοιχείο β΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως προβλέπει ότι η προσφεύγουσα «δύναται να ζητήσει από τις επιχειρήσεις διαχείρισης αποδεικτικά στοιχεία μόνον για τις ποσότητες συσκευασιών που ανταποκρίνονται στο μερίδιο του συστήματος ARA επί των συνολικών ποσοτήτων συσκευασιών που λαμβάνουν άδειες από συστήματα στον τομέα οικιακών συσκευασιών για συγκεκριμένες κατηγορίες υλικών», εντούτοις γεγονός παραμένει ότι, κατά τη νομολογία, το διατακτικό μιας αποφάσεως πρέπει να ερμηνεύεται υπό το φως του σκεπτικού που το δικαιολογεί, δηλαδή, στην προκειμένη περίπτωση, των αιτιολογικών σκέψεων 301 και 313 της προσβαλλομένης αποφάσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Σεπτεμβρίου 1998, T-374/94, T-375/94, T-384/94 και T-388/94, European Night Services κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-3141, σκέψη 211). Από την αιτιολογική σκέψη 301 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι, «οι υποχρεώσεις αυτές δεν ισχύουν όταν ένα ανταγωνιστικό σύστημα δεν επιζητεί τη συγχρησιμοποίηση αλλά δημιουργεί δικές του εγκαταστάσεις αποκομιδής» και από την αιτιολογική σκέψη 313 ότι «η αποζημίωση θα μειωνόταν μόνον σε περίπτωση που το ανταγωνιστικό σύστημα επεδίωκε να αποκτήσει δικαίωμα συγχρησιμοποίησης στη συγκεκριμένη περιφέρεια αποκομιδής και μόνον αφού λάβει άδεια».

153 Ομοίως, μολονότι είναι αληθές ότι το άρθρο 3, στοιχείο β΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως προβλέπει ότι «η υποχρέωση αυτή αφορά όλες τις επιχειρήσεις διαχείρισης με τις οποίες η ARGEV έχει συνάψει συμφωνία αποκομιδής», εντούτοις γεγονός

παραμένει ότι, κατά τη νομολογία που παρατίθεται στη σκέψη 152 ανωτέρω, το τμήμα αυτό του εν λόγω άρθρου πρέπει ομοίως να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα της αιτιολογικής σκέψεως 292 της προσβαλλομένης αποφάσεως. Η αιτιολογική αυτή σκέψη διευκρινίζει, αφενός, ότι η υποχρέωση αφορά όλες τις επιχειρήσεις διαχείρισης απορριμμάτων με τις οποίες η προσφεύγουσα έχει συνάψει συμφωνία εταιρικής σχέσεως, ανεξαρτήτως του αν οι επιχειρήσεις αυτές επιτρέπουν τη συγχρησιμοποίηση των εγκαταστάσεων, προκειμένου να αποκτήσουν κίνητρο να συνάψουν σύμβαση με ανταγωνιστικό σύστημα και, αφετέρου, ότι η υποχρέωση την οποία προβλέπει το άρθρο 3, στοιχείο β΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως ισχύει στο μέτρο που ένα ανταγωνιστικό σύστημα θέλει, σε μια συγκεκριμένη περιοχή, να προβεί σε συγχρησιμοποίηση της υποδομής βάσει της δέσμευσης που προβλέπει το άρθρο 3, στοιχείο α΄, της εν λόγω αποφάσεως.

154 Επομένως, αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, το διατακτικό της προσβαλλομένης αποφάσεως, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα των αιτιολογικών της σκέψεων, αναφέρει ρητώς και σαφώς ότι, αφενός, η επίμαχη υποχρέωση επιβάλλεται μόνο σε περίπτωση που ένα ανταγωνιστικό σύστημα θέλει να προβεί σε συγχρησιμοποίηση των εγκαταστάσεων αποκομιδής και, αφετέρου, ότι η υποχρέωση έχει εφαρμογή μόνον αφού το σύστημα λάβει άδεια. Κατ' ακολουθία, πρέπει να απορριφθούν ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως και η προσφυγή στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

155 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε και η Επιτροπή, η EVA και ο BAA ζήτησαν να καταδικασθεί η προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα, πρέπει αυτή να φέρει τα έξοδά της, καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Επιτροπή, η EVA και ο BAA, περιλαμβανομένων και των εξόδων της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Η Altstoff Recycling Austria AG φέρει τα δικαστικά της έξοδα καθώς και τα δικαστικά έξοδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της EVA Erfassen und Verwerten von Altstoffen GmbH και του Bundeskammer für Arbeiter und Angestellte, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων εξόδων.

Pelikánová Jürimäe Soldevila Fragoso

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 22 Μαρτίου 2011.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Ιστορικό της διαφοράς ..... II - 981

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων ..... II - 993

Σκεπτικό ..... II - 995

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως που αντλείται από παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 2 του κανονισμού 17 ..... II - 997

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 997

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 998

Επί του δεύτερου λόγου ακυρώσεως που στηρίζεται στο ότι οι συμφωνίες εταιρικής σχέσεως πληρούν τις προϋποθέσεις του κανονισμού 2790/1999 ..... II - 1009

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 1009

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 1010

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως που αντλείται από παράβαση με τα άρθρα 2 και 3 της προσβαλλομένης αποφάσεως της θεωρίας των «ουσιωδών διευκολύνσεων» ..... II - 1015

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 1015

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 1016

Επί του τέταρτου λόγου ακυρώσεως που αντλείται από τον μη υλοποιήσιμο χαρακτήρα των υποχρεώσεων που προβλέπονται με την προσβαλλόμενη απόφαση ..... II - 1019

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 1019

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 1020

Επί του πέμπτου λόγου ακυρώσεως που αντλείται από παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας ..... II - 1025

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 1025

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 1027

Επί του έκτου λόγου ακυρώσεως που αντλείται από ύπαρξη αντιφάσεων μεταξύ του διατακτικού και του σκεπτικού της προσβαλλομένης αποφάσεως . . . . . II - 1033

Επιχειρήματα των διαδίκων . . . . . II - 1033

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου . . . . . II - 1034

Επί των δικαστικών εξόδων . . . . . II - 1035